

Uredništvo uprava: Ljubljana, Kopitarjeva 8. Telefon 4001-4004

Mesečna naročnina 18 lir, za izposojnino 31.50 lir.

Cek rač. Ljubljana 10.650 za naročnino, in 10.394 za inserate. Rokopisov ne vračamo

# SLOVENE

FEBRUAR 1944



TOREK

## Schwere Verluste der Bolschewisten in der Abwehrschlacht

Südlich Pogrebischtsche über 10 sowjetische Schützen-divisionen und mehrere Panzerkorps zerschlagen - Wieder 44 Terrorbomber abgeschossen - 5 Schiffe mit 32.000 BRT, 10 Zerstörer und Geleitzfahrzeuge, sowie 3 Landungsschiffe des feindlichen Nachschubverkehrs versenkt

DNB: Aus dem Führerhauptquartier, 31. I. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Südwestlich Dnepropetrowsk traten die Sowjets mit mehreren Schützen-divisionen, von Panzern und Schlachtfliegern unterstützt, zum Angriff an. Sie wurden bis auf einen Einbruch, gegen den ein Gegenangriff angestrebt ist, unter hohen Verlusten abgewiesen.

Während nordwestlich Kirowograd zahlreiche feindliche Angriffe zerschlagen wurden, dauern südwestlich Tscherkassy und südöstlich Belaja Zerkow die schweren Kämpfe mit vordringenden feindlichen Kampfgruppen an. Durch Vorstöße unserer Panzerverbände hatten die Bolschewisten schwere Verluste.

Bei den Angriffskämpfen im Raum südlich Pogrebischtsche vom 24 bis 30. Januar 1944 zerschlugen Truppen des Heeres und der Waffen-SS unter Führung des Generals der Panzertuppen Huber, wirksam unterstützt von Verbänden der Luftwaffe, über zehn sowjetische Schützendivisionen und mehrere Panzerkorps. Die Bolschewisten verloren in dieser Zeit 6500 Gefangene und über 8000 Tote. Siebenhundert Panzer und Sturmgeschütze, 680 Geschütze, 340 Panzerbüchsen, mehrere hundert Kraftfahrzeuge sowie zahlreiche andere Waffen und sonstiges Kriegsgüter wurden vernichtet oder erbeutet. Die westfälische 16. Panzerdivision unter Führung des Generalmajors Back u. ein unter der Führung des Oberstleutnants Bäke stehendes schweres Panzerregiment haben sich hier besonders bewährt.

Zwischen Pripjet und Beresina wurden auch gestern alle sowjetische Durchbruchversuche in harten Kämpfen abgewehrt, einige örtliche Einbrüche abgegriffen.

Zwischen Ilmensee u. Finnischem Meerbusen konnten die Sowjets trotz örtlicher Abwehrerfolge unserer Truppen in mehreren Abschnitten weiteres Gelände gewinnen. Die schweren Abwehrkämpfe in diesem Raum dauern mit unverminderter Härte an. Unteroffizier Herbert Müller in einer schweren Panzerabteilung

schoß bei diesen Kämpfen mit seinem Tiger 25 sowjetische Panzer ab.

In Süditalien trat der Feind aus dem Landekopf von Nettuno heraus mit starken Infanterie- und Panzerkräften zum Angriff nach Norden und Nordosten an. Gleichzeitig steigerte er an der Südfont seine Angriffe, besonders im Raum Minturno-Cassino zu großer Heftigkeit. Die Erfolge dieser Gewaltanstrengung des Feindes waren gering, umso größer aber seine Verluste. Mehrere Einbrüche in unser Hauptkampfgebiet wurden durch entschlossene Gegenangriffe beseitigt, an anderen Stellen wird noch gekämpft. Über neunhundert Gefangene blieben in der Hand unserer Truppen.

Luftangriffe auf unsere Flugplätze in Oberitalien kosteten den Gegner 18 Flugzeuge, die durch unsere Jäger und Flakartillerie abgeschossen wurden.

Am Vormittag des 30. Januar drangen nordamerikanische Bomber bis in den Raum Braunschweig-Magdeburg vor. Durch Bombenwürfe entstanden an einigen Orten Schäden und geringe Verluste unter der Bevölkerung. Trotz schwieriger Abwehrbedingungen wurden in heftigen Luftkämpfen 26 feindliche Flugzeuge, in der Mehrzahl viermotorige Bomber, abgeschossen. Am Sonntag Abend griffen die britischen Terrorbomber ausgedehnte Gebiete der Reichshauptstadt an, wodurch schwere Schäden in Wohnvierteln, an Kulturbauten, sozialen Einrichtungen und öffentlichen Gebäuden entstanden. Die Bevölkerung erlitt Verluste. 44 feindliche Bomber wurden nach den bisher vorliegenden Meldungen vernichtet. Einzelne Störflugzeuge warfen Bomben in Westdeutschland.

Der feindliche Nachschubverkehr, besonders ein im Nordmeer nach Murmansk laufender, sehr stark gesicherter Geleitzug, wurde durch unsere Unterseeboote mit gutem Erfolg angegriffen. Fünf Schiffe mit 32.000 BRT, 10 Zerstörer und Geleitzfahrzeuge sowie 3 Landungsschiffe wurden versenkt, 3 Flugzeuge abgeschossen. Mit der Vernichtung weiterer detachierter Zerstörer, deren Sinken nicht beobachtet werden konnte, ist zu rechnen.

## Težke izgube boljševikov v obrambni bitki

Južno od Pogrebisča je bilo razbitih preko deset sovjetskih strelskih divizij in več oklepnih zborov - Znova 44 terorističnih bombnikov sestreljenih - Pet ladij z 32.000 tonami, 10 rušilcev in spremljevalnih ladij ter tri izkrcevalne la je sovražnega oskrbovalnega prometa potopljene

Führerjev glavni stan, 31. jan. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Jugozahodno od Dnepropetrovska so prešli Sovjeti z več strelskimi divizijami, podprti od oklepnikov in bojnih letal, k napadu. Bili so razen enega vdora, proti kateremu je v teku protinapad, odbiti z visokimi izgubami.

Dočim so bili severozahodno od Kirowgrada razbiti številni sovražni napadi, trajajo jugozahodno od Čerkasov in jugovzhodno od Belaje Cerkve težki boji z napredujočimi sovražnimi bojnimi skupinami. S sunki naših oklepnih oddelkov smo prizadejali boljševikom težke izgube.

Pri napadalnih bojih na področju južno od Pogrebisča od 24. do 30. januarja 1944. so razbile čete vojske in orožja SS pod poveljstvom generala oklepnih čet Hubera, učinkovito podprte od oddelkov letalstva, nad 10 sovjetskih strelskih divizij in več oklepnih zborov. Boljševiki so v tem času izgubili 6500 ujetnikov in nad 8000 mrtvih. 700 oklepnikov in oklepnih topov, 680 topov, 340 protiolepnih pušk, več sto tovornih avtomobilov ter številno drugo orožje in vojni material so bili uničeni ali zaplenjeni. Vestfalica 16. oklepná divizija pod poveljstvom generalnega majorja Backa in težek oklepni polk pod poveljstvom podpolkovnika Bäkeja sta se tu posebno odlikovala.

Med Pripjetom in Beresino so bili tudi včeraj v hudih bojih odbiti vsi sovjetski poskusi prodora, nekaj krajevnih vdorov pa zajezenih.

Med Ilmenskim jezerom in Finskim zalivom je Sovjetom navzlic krajevnim obrambnim uspehom, ki jih čet uspelo na več odsekih pridobiti nadaljnje ozemlje. Težki obrambni boji na tem področju trajajo z nezmanjšano silovitostjo. Podčastnik Herbert Müller v nekem težkem oklepem oddelku je pri teh bojih sestrelil s svojim »tigrom« 25 sovjetskih oklepnikov.

V južni Italiji je sovražnik z močistiha pri Nettunu prešel z močnimi pehotnimi in oklepnimi silami k napadu proti severu in severovzhodu. Istočasno je ojačil na južni fronti, posebno na področju Minturno-Cassino, svoje napade do velike silovitosti. Uspehi teh močnih sovražnikovih naporov so bili malenkostni, toliko večje pa so bile njegove izgube. Več vdorov na naše glavno bojišče je bilo z odločnimi protinapadi odtrgano.

## Führer je govoril ob enajsti obletnici prihoda na oblast

V tej vojni je lahko samo en zmagovalec in to bo ali Nemčija ali pa Sovjetska Rusija Anglija je doigrala svojo vlogo na celini — Ta vojna bo navzlic vsem zlodejstvom naših nasprotnikov vodila do največje zmage Nemčije

Berlin, 30. jan. DNB. Ob 11. obletnici prevzema oblasti je imel Führer iz svoje glavne stane govora na nemški narod. V govoru je izjavil med drugim:

Nihče si ne me biti več na nejasnem o vzroku, smislu in cilju tega svetovnega boja. Kajti čas, ko je e lahko zgedalo, da gre tudi pri tej borbi zgolj za evropski spor, povzročen vedno znova od Anglije za obdržanje ravnotežja sil v prid angleškega imperija, je že zdavnaj minul. Kar je od leta 1936 v Londonu načrtno ščevalo k vojni, je danes postalo iz priganjača priganec. Duhovi, katerih so se po stari angleški navadi tudi tokrat hoteli poslužiti, so jim sedaj zrasi preko glave. Cisto vseeno, kako se bo ta borba končala, je vendar gotovo to, da je Anglija končoveljavno odigrala svojo vlogo na celini. Danes ni več vprašanje, ali bo v sedanjih vojni ohranjeni ali obnovljeni staro ravnotežje sil, temveč edino vprašanje je, kdo bo imel za konec tega boja v Evropi glavno besedo. Ali evropska družina narodov, ki jo predstavlja njena najmočnejša država, ali pa boljševiški kolos. Prvi primer pa je možen le, če bo Nemčija to vojno, ki je borba ne samo za njo samo, temveč za vso Evropo, dobila.

Drugače bo zmagovalka Sovjetska Rusija.

Pripombe, razširjevanje od nekaterih angleških listov, čes da Rusija po morebitni zmagi nad Nemčijo ne bo več prodirla dalje v Evropo in se bo raje enostavno vzglojo, to se pravi iztrebljenjem nemškega naroda zadovoljila, je prav točno preučevano židovsko predvidevanje, namenjeno evropskim bedakom, kot pripovedovanje, da bo še pred koncem te vojne Anglija itak takoj prevzela vodstvo nove borbe proti Sovjetski Rusiji.

### Zgled Poljakov in drugih malih narodov

Kaj pa ima Evropa v praksi sploh prikazovati od angleških obljub za pomoč, najbolj jasno dokazuje angloameriško zdržanje do Poljakov, Fincev, baltiskih držav ter vse jugozahodne Evrope.

Z brezvestnimi garancijskimi obljubami Poljakom so naščuvali to državo v vojno proti Nemčiji; z zlagano trditvijo, da morajo druge države rešiti pred Nemčijo, so jim vsilili pogodbe o pomoči, toda sedaj jih puščajjo na cedilu in žrtvujejo s prav tako zlaganimi gesli vse te države. Toda morali so jih zapustiti ne morebiti zato, ker je tako hotel vsak posamezni Anglež, temveč ker je Anglija nesposobna, da bi v primeru boljševiške zmage preprečila ta razvoj. Toda ne samo to: Angleži niso niti sposobni, da bi nastopili proti svoji lastni z boljševizmom okuženi opoziciji z drugo politiko, kaj šele, da bi jo lahko uspešno izvedli. Sicer pa mora vsaka država, ki se je tako kot Anglija prodala židovstvu, prej ali slej podležiti tej kugi, seveda če se v zadnji minuti še ne postavi na noge in s silo ne odstrani tega bacila iz svojega telesa. Mnenje, da bi se le še utegnulo priti do mirnega sožitja ali celo do izravnave lastnih koristi z naslovalci tega razkroja narodov, ni nič drugega kot upanje, da je človeško telo zmogočno trajno prilicevati si tudi kužne bacile. Vprašanje rešitve evropskih držav in s tem rešitve Evrope je zato vprašanje, ki bo izključno odločeno s pomočjo narodnosocialističnega nemškega naroda in njegove vojske ter z njim zvezanih držav. Če bo pa Nemčija zlomljena, se nobena druga država v Evropi ne bi utegnla učinkovito zoperstaviti novemu hunskeemu vdoru.

Če ne bi zmaga Nemčija, bi bila usoda držav severne, srednje in južne Evrope v nekaj mesecih odločena. Zahod pa bi sledil v najkrajšem času. Deset let kasneje bi najstarejši kulturni kontinent zgubil bistvene poteze svojega življenja. Nam vsem tako draga slika več kot dva in pol tisočletnega kulturnega in materialnega razvoja bi bila izbrisana, narodi kot nosilci te kulture in predstavniki duhovnega vodstva narodov pa bi počasi ginili jeke v gozdovih ali močvirjih Sibirije, v kolikor že ne bi bili likvidirani s strelom v tilnik.

Da je danes nemški narod v stanju, da vodi to usodno odločno borbo za svoj obstoj in obstoj vse evropske celine, se zahvaljuje onemu milostnemu božjemu vodstvu, ki je po dolgem boju za oblast že pred enajstimi leti dopustilo narodnemu socializmu zmagovito doseči zastavljeni cilj.

Brez 30. januarja 1933 in brez narodnosocialistične revolucije, brez njenega ogromnega notranjega očiščevalnega in obnovitvenega dela ne bi bila Evropa imela danes činitelja, ki bi se utegnul učinkovito zoperstaviti boljševiškega kolosa.

rodosocialističnega nemškega naroda in njegove vojske ter z njim zvezanih držav. Če bo pa Nemčija zlomljena, se nobena druga država v Evropi ne bi utegnla učinkovito zoperstaviti novemu hunskeemu vdoru.

Če ne bi zmaga Nemčija, bi bila usoda držav severne, srednje in južne Evrope v nekaj mesecih odločena. Zahod pa bi sledil v najkrajšem času. Deset let kasneje bi najstarejši kulturni kontinent zgubil bistvene poteze svojega življenja. Nam vsem tako draga slika več kot dva in pol tisočletnega kulturnega in materialnega razvoja bi bila izbrisana, narodi kot nosilci te kulture in predstavniki duhovnega vodstva narodov pa bi počasi ginili jeke v gozdovih ali močvirjih Sibirije, v kolikor že ne bi bili likvidirani s strelom v tilnik.

Da je danes nemški narod v stanju, da vodi to usodno odločno borbo za svoj obstoj in obstoj vse evropske celine, se zahvaljuje onemu milostnemu božjemu vodstvu, ki je po dolgem boju za oblast že pred enajstimi leti dopustilo narodnemu socializmu zmagovito doseči zastavljeni cilj.

Brez 30. januarja 1933 in brez narodnosocialistične revolucije, brez njenega ogromnega notranjega očiščevalnega in obnovitvenega dela ne bi bila Evropa imela danes činitelja, ki bi se utegnul učinkovito zoperstaviti boljševiškega kolosa.

### Štiri velike naloge

obnova nemške narodne skupnosti, prav tako pazljiva kot vztrajna preosnova nekdanje razredne države v nov socialistični organizem kot ljudske države. Kajti zgolj s tem je postala Nemčija imuna proti vsem boljševiškim poskusom okužitve. Tudi vojska je bila vključena v ta razvoj. Nad 60% mladega častniškega zbora je iz moštva in ti tvorijo tako most k stotisočem delavcev in kmetov ali pripadnikov majhnega srednjega stanu. Nekoč bo v zgodovini označeno kot eden največjih uspehov, da je pri tem v tej veliki državi uspelo uvesti in izvesti socialistično revolucijo, ki je brez uničenja narodnega premoženja in brez sleherne omejitve ustvarjalne moči starih stanov dosegla popolno izenačitev vseh. Ta razvoj bo narodni socializem v nezmotljivi odločnosti nadaljeval. S tem pa bo odvezl tudi mednarodnemu židovstvu vse temeljne točke za notranje uničenje našega narodnega telesa. Narodnosocialistično skupnost tako že sedaj lahko smatramo za nedotakljivo središče slehernega evropskega samouveljavljanja. Kajti zgolj tista država, ki bo v svoji notranjosti popolnoma brez vseh nesocialnih infekcijskih žarišč, se bo lahko z gotovostjo tudi na zunaj zoperstavila boljševizmu. Svetovna vojna iz leta 1939 bo nekoč prešla v zgodovino kot gigantska ponovitev procesa proti stranki v letu 1924. Kot je tedaj ta za uničenje pokreta nameravani napad razširil naše ideje naravnost s silo eksplozije po vsej Nemčiji, tako bo ta borba v malo letih odprla narodom očel o židovskemu vprašanju; in narodi bodo smatrali narodnosocialistični odgovor in

njegove ukrepe za odstranitev tega vprašanja prav tako za posnemanja vredne kot samo ob sebi umljive.

Da je dala narodnosocialistična revolucija nemškemu narodu orožje za samouveljavljanje, ne more nič močnejše dokazovati kot to dokazuje gigantska borba, ki sedaj že pet let besni. Ta borba ne more zavzeti nobenega drugega poteka, kot ga je doslej zavzela še vsaka druga velika borba na tej zemlji.

Zato lahko dogodki v vojni samo vznemirjajo onega, ki se še ni naučil zgodovinsko niti gledati niti misliti. Pot od vizije polsepega vojaka v letu 1918, do realnosti narodnosocialistične države v letu 1944 je bila ogromna in gotovo težavnejša kot pot današnje Nemčije do končne zmage. Da bo pa na koncu tega boja stala zmaga Nemčije in s tem Evrope proti njenim zahodnim in vzhodnim zločinskim napadalcem, je za slehernega narodnega socialista ne samo izraz njegove vere, temveč za konec vsega dosejanega boja notranja gotovost.

Poskus naših nasprotnikov, da bi z razdiralnimi in zažgalnimi bombami pripravili nemški narod in Nemčijo do zlozna, narod konec koncev le vedno bolj utrjujejo v njegovem socialističnem zedinjenju in ustvarjanju ono trdno državo, ki je bila od Previdnosti določena, da obzrajuje evropsko zgodovino v bodočih stoletjih.

Dvanajsto leto nove organizacije našega naroda bo stavilo na fronto in na domovino najhujše zahteve. Kakor koli močno pa bo tudi vihar besnel nad našo trdnjavo, konec koncev se bo nekega dne kot vsaka nevihta polegel in iz temnih oblakov bo zopet posijalo sonce za one, ki so vztrajno in neomajno zvesti svoji veri, izpolnjevali svojo dolžnost.

Ta vojna bo navzlic vsem zlodejstvom naših nasprotnikov vodila do največje zmage Nemčije.

### Nov vodja bolgarske propagande

Sofija, 31. jan. Po sklepu ministrskega sveta bo odslej ravnanje za narodno propagando, ki je bilo doslej podrejeno notranjemu ministrstvu, spadalo pod resor prosvetnega ministra Jocova.

### Italijanski generali pred sodiščem

Milan, 29. jan. Pred posebnim sodiščem za zaščito države je bila dvignjena obtožba proti generalom Robottiju, Vercellinu, Caracciolu, Rossu, Vecchiavelli, poveljnikom v Crni gori, Grški in Albanijski se nabajajočim armadam, in generalu Moizu, visokemu komisarju v Ljubljani. Pred istim sodiščem je bila dvignjena obtožba proti admiralom Campioniju, Zanoni, Moscherpu, Pavesu in Leonardiju. Generali Garibaldi, Rose, Vecchiavelli in Caracciolo ter admiral Campioni, Moscherpa in Zanoni so aretirani in so v neki ječi v severni Italiji. Obtoženci se bodo morali zagovarjati, ker so položili orožje, ne da bi bili napadeni od sovražnika.

Rim, Italijanski general Robotti, proti kateremu je sodišče za zaščito države uvedlo skupno s šestimi generali in petimi admiralji obtožbo zaradi sodelovanja pri izvajanju Badogliovega izdajstva, je bil v noči na nedeljo aretirav v Rapallu.

### Morgenthau se pogaja z Moskvo

Zeneva 31. jan. Kakor poroča londonski »News Chronicle«, je stopil Rooseveltov finančni minister žid Morgenthau v zvezo z moskovskimi močmi, ker se ni mogel sporazumeti z angleško vlado zaradi bodoče svetovne valute. Podpredsednik Sovjetske državne banke Čeculin bo zato prispel v Washington. Valuta pogajanja med Washingtonom in Londonom so dospela na mrtvo točko, ker se Anglija ni hotela odreči Keynesovemu načrtu v prid Whitovemu. Sedaj pa upajo, da bo sovjetska vlada sprejela zlati standard in tako pomagala Amerikancem proti

### Kratka poročila

Zeneva. Stalinov pooblaščenec na Balkanu Tito je zaprosil sedaj za mesto v sredozemskem odboru, poroča londonski »Daily Sketch«. S tem je nastal za zavezanike kaj košljiv problem, tako komentira ta list to vest, ker je »kraljevska jugoslovanska vlada« v Kairu že imenovala nekega dr. Kreka za zastopnika v tem odboru.

Zagreb. Novo imenovani vojni minister Ante Vokič je bil rojen 9. avgusta 1903 v Mostarju. V Zagrebu je študiral pravo in leta 1929. stopil v železniško službo. Že zgodaj se je pridružil ustaškemu pokretu. Leta 1942. je bil ravnatelj železniške direkcije v Sarajevu. Kot aktivni ustaški stotnik se je udeležil bojev v Bosni. Tu si je pridobil velike zasluge za Hrvatsko.

### Spremembe v hrvatski vojski

Zagreb. Poglavljen je imenoval prometnega ministra in ustaškega polkovnika Ante Vokiča za vojnega ministra, generala Matiko Čanića pa za vrhovnega poveljnika hrvatske vojske. Istočasno je Poglavljen razrešil dosedanjega vojnega ministra Friderika Navratila njegovih dolžnosti vojnega ministra in poveljnika hrvatske vojske ter ga imenoval za generalnega inspektorja državne obrambe.

Po uradnem komentarju so bile izvršene te spremembe v teku poostre nih ukrepov za končoveljavno premaganje terorja in tolp. Vojni minister Vokič in general Čanić sta se v bojih proti tolpam odlično izkazala.

## Dekadencja razumnistva

Komunizem je s svojo zločinsko propagando prevrnil mnogo slovenskih ljudi, jih pognal v borbo za tuje protislovenske koristi, slovensko ljudstvo pa pahnil v tolikšno nesrečo kot je zgodovina ne pomni. Kdo je bil dolžan pomagati ljudstvu v njegovih najbolj črnih dneh, ko se je nagibala nadenj krvavodeča zarja komunisticne tiranije? Brez dvoma in v prvi vrsti najbolj slovensko razumnistvo. Razumnistvo mora biti sol in kvas vsakega naroda. Tudi Slovenci imamo dovolj razumnistva, a je na žalost v najusodnejših trenutkih naša narodna zgodovina pred dobrima dvema letoma odpovedala. Komunizem je pri nas že takoj spočetka kljub namernemu prikrivanju svojih pravih ciljev za ovčjo obleko »osvobodilne fronte« prišel z nezasišanimi in nedvomnimi zločinstvi vseh vrst, torej z nečastnimi in nemoralnimi dejanji, ki jih noben namen in noben cilj ne more opravičiti. Naše razumnistvo je to dogajanje deloma vneto podpiralo, deloma pa je stalo brezbržno ob strani, namesto da bi odločno spregovorilo pošteno besedo. Naše razumnistvo se je torej deloma udeležilo krvave protislovenske komunisticne revolucije, deloma pa je popolnoma odpovedalo; zlasti sprva se je le majhen del razumnistva odločno postavil na stran ljudstva proti komunizmu. To je eden najvidnejših znakov dekadence dokajšnjega dela našega razumnistva, vzgojenega ali uspanega v zastupljenem ozračju kulturnega boljševizma. Tudi tisti del razumnistva, ki ni hotel iti do zadnje komunisticne skrajnosti, se je zapel v slonokoščeni stolp samoljubja ter stal ob strani iz strahu pred posledicami, ki bi nujno morale nastopiti, če bi se zavedel svojih dolžnosti in prešel od spoznanja k dejanju. Tu zdaj vzvišeno stoji in čaka na »razvoj dogodkov«. Tisto razumnistvo, ki je bilo boječe in nesposobno povedati svo resnico ob strahnih komunisticnih krutostih ter krvočistih nad slovenskim ljudstvom, je s tem izprizhalo svojo duhovno revščino, odmaknjenost od ljudstva in je postalo skrivno mnogim komunisticnim strahot, ki bi jih bilo moglo s pravočasnim odločnim nastopom preprečiti. Še huja je krivda tistega razumnistva, ki se je bilo popolnoma zasujeno komunizmu in je bilo takoj pripravljeno služiti silam zla, celo takega zla, ki ga je spoznalo za zlo, v kolikor mu je ta služba nudila časti in bogastva na račun revnega slovenskega ljudstva. Zato je postalo popolnoma gluho pred vestjo in glasom morala. Ti solani ljudje — izraz razumniki zanje res ne velja — so postali orodje zla, v katerega so postavili svojo sofisticirano logiko, ki je morala služiti najbolj nasprotujočim si stvarim. Pravilna oznaka za to početje je izdajstvo razumnistva, oziroma »solanih ljudi«.

Bilanca o našem razumnistvu je torej žalostna. Razumnistvo ni le zgolj mrknilo, marveč je zdrknilo z naravne poti v dekadenco. Zasujeno se je slepi koristi in brutalni strahu. Odpovedalo se je resnici, prodalo se je laži, ter se s tem tako omadeževalo in degradiralo, da se je izločilo iz kroga kulturnih ljudi. Kultura je namreč med drugim tudi kult resnice, ki jo je razumnistvo za sklado neke obilubljene hodoče imaginarne leče brez obotavljanja prodalo.

In kaj počenja danes to dekadentno razumnistvo? Velik del vztraja svoji zmoti; lepemu delu salonskih levčarjev, ki so dve leti zastoj priča, da bo Kidrič s svojimi tolpami na belem konju zmagovalno prišel v Ljubljano in jih postavil na zaželjene stolce, pa se danes godi kakor brodolomcu, ki ob obupno oprilemle vsake resnice bilke. V srcu vsak dan pričakujejo razveseljivih novic od Tita, na zunan pa hinavsko pomiljuje tiste svoje prijatelje, ki so odšli v hosto ter izražajo upanje, da se bodo nekoč le vrnili v »očeto vojsko«, čeč, bili so zapelani in niso nameravali tega, kar zdaj počenjajo komunisti. Toda to ni rešitev za narod in s tem ti ljudje ne bodo popravili svojega greha. Samo eno pot imajo: glasno in javno morajo obsoditi svojo zmotu, stopiti morajo v življenjski stik z ljudstvom ter njegovim tisočletnim izročilom, ne smejo biti več na razpolago dvema gospodom, marveč morajo ob strani slovenskega domobranskega bloka odločno stopiti v odkrito borbo proti komunizmu in s tem za življenje slovenskega naroda!

## V vsako hišo »SVET«

### Polde Pravica v boju za blagor proletariata

Préd leti so bile v kočevskem rudniku rjavega premoga volitve delavskih zaupnikov. Če so koga izvolili pametno, so Polde Pravico. Bil je res moč na svojem mestu. Videl je delo svojih tovarišev. Redko jih je videl veselo. Sam je imel, hvala Bogu, dobro in pridno ženo, ki je znala pod vankim grmom najti krajcar. Za otroke je skrbel in popajzila v kuhinji pri loneh njena mati. Ni bilo obilja, a živelo so jo. Pa vsi niso tako srečni. Eden ima »prijano muho«, ima pač šibko voljo in se ne more premagati. Drugi kadi kot Turek. Dalj časa je delal v Zenitu, pa ni hotel da bi rekli tovariši o njem: »Ne pije, ne puši. Živi kao svinja!« Tretji ima bolehalno ženo, četrto težave z otroki. In potem so se tako čemerno držali, da je postalo delo še Poldeja težko in zoprno. Tako ne bo moglo iti vedno naprej, si je mislil Pravica. »Pravijo, da bi bilo pod komunizmom boljše. Kaj bo bi poiskovali? Vanj tisti tovariši, ki si komunizem tako čelo, bi se ne držali več tako pusto. In to je prav za prav edino, kar me sedaj mori.«

Kot delavski zaupnik se je Polde vedno vneto boril za izboljšanje delavskega položaja: za zvišanje plaš in »krajšanje delovnega časa«. Pa se nekaj je vedno poudarjal in po pravici: »Naj si gospodje, ki se smukajo okrog nas z vedno umitimi rokami, ne domisljajo, da so iz kaj boljšega čista kot mi. Ljudje se vedno bolj boje trdega roč-

## Uspeh komunisticne »svobode« na Ilovi gori

Vsa vas do tal porušena in požgana — Vseh 45 družin je brez doma in se kot begunel potikajo po sosednjih vaseh — Igra s »svobodno« republiko — zločin nad narodom

Velika Ilova gora, mirna in lepa dolenska vas, je živela svoje redno kmečko življenje — dokler ni prišla komunisticna »svoboda«. V torek po Vseh svetih nekako ob treh ponoči so prišle komunisticne tolpe, tako imenovana Tomšičeva in Ljubljanska »brigada«. Tomšičeva je odšla naprej v zasede, Ljubljanska pa je ostala na Ilovi gori. Ponoči ob treh so nagali kmečke gospodinjice, da so morale za razbojnike kuhati. Pri vsaki gospodinjici je stal tolovac s puško in pazil, da bo vse dobro. V toliki je bilo tudi okrog dvajset žensk, povečini Ljubljank ali iz Notranjske. Vse so bile v moških oblekah, oborožene so hodile med moštvom in z njimi tudi spale po skednjih in šupah. Za štab so kuhali posebej v hiši nekega kmeta. Kuhala je neka 18 letna Ljubljanka. Neka Belokranjka je bila celo komandirka. Tri dni so se tolovaji sprehajali po vasi, goitali nakraden in naropan živež in se bahali, da se ni treba bati, da oni varujejo vas. Tega kmeta so izvolili za nekakega komisarja za vas. Ta jim je preskrboval živila in prenočišča. Uvedel je prav čudno komunisticno senačstvo. Rekel je, da mora za »narodno osvobodilno« vsako enako žrtvovati. In tako je moral kmetič z dvema milijama prav toliko žrtvovati iz svoje shrambe in kleti, kakor ta, ki ima dva grunta.

Delo »osvoboditve« ne gre brez umorov. Tudi Ljubljanska »brigada« se je z njimi opečala. Ze drugi dan so pripeljali nekega ukenjenega moškega. Domanišal so zvedeli, da je s Krke, da je 45 let star, da ima ženo in dva majhna otroka. Komunisti so se šli sodišče in so ga po dolgem zasliševanju obsodili na smrt. Ko je vsa vas prosila zanj, so sicer govorili, da ga bodo izpustili, pa so ga še tisti dan vlekli ven na polje in ga po dolgem mučenju umorili. Istočasno z njim so umorili tudi Buevarjevega Antona iz Predal. Tega so prisilno mobilizirali, pa jim je ušel. Ko so ga dobili v roke, so se nad njim nečloveško znešli. Oba umorjenca sta imela usta zatlačena s cunjami, da nista mogla kričati, oba sta bila po obrazih močno potolčena.

Tuda junačenja ljubljanskih gospodincev je bilo kmalu konec. V petek ob 9 zjutraj so prišle prve predstraže nemških enot. Zacele so je streljanje. Borili so se morali prisilno mobiliziranci in otroci. »Stabe« te tolpe se je pa med streljanjem zabaval v Perkotovi hiši. Prepevali so divje pesmi in igrali na citre. Popoldne ob 2 so komunisti že bežali, še prej so pa zažgali nekaj hiš in gospodarskih poslopj, kolikor so v hitri paš mogli. Padlo je okrog 100 komunistov, od teh so jih 25 pustili v vasi, ostale so odvele k seboj. V splošni zmed, ko so krogte živagale sem in tja, so padli tudi 3 nedolžni vaščani: Petrič Mariin, kmet, poročen in oče dveh otrok, Strah Janez, kmet iz Male Ilove gore, poročen, ima eno hčer, in 80 letna Tončkova mati z Gaberja.

Na Ilovi gori so komunisti izvedli tudi

### Sošolki Mariji Prijateljevi

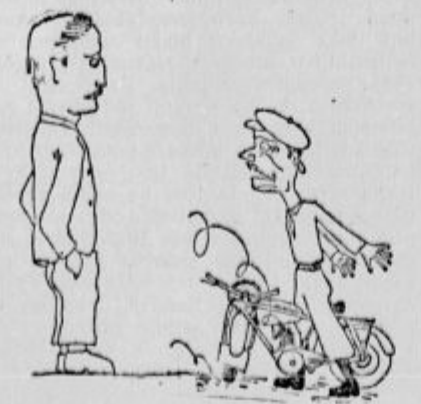
Šla si od nas. Kako ti je? Zdi se mi, da dobro. Saj si tako ljubila Marijo Pomagaj. In ona je Mati. Pri materi je dobro.

Spominjamo se Te, ko si sedela med nami vedno pripravljena na boj. Ze tvoj obraz je bil ena sama vžigajoča slika bora. Za ideal — za vero in narod slovenski si bila vedno na straži. Očitno so ti izdajstvo nad narodom — oni, ki jim narod ni svetinja. Udarjal si po zločinskih zvodnikih z bitem svoje besede. Bila je tako močena — ognjena, ta tvoja beseda, da so nasprotniki potihnil, ti pa si vztrajala in poudarjala: »Čas je, da vržemo prah s sebe. Poglejmo si odkrito v oči, uničimo laž in hinavščino, s katero nas hočejo zastrupiti.«

Razveselili smo se Te, ko si po dolgem času prišla vendar zopet v šolo. Vsečili smo se novih domislic iz Tvoje prenapolnjene zakladnice misli; saj si sestavljala tako lepe spiske. S kakšnim veseljem si brala svoje sestavke o življenju, o soncu in pomladi, ki vplje v dušah mladih ljudi.

Pa si naenkrat utihnila. On, ki Ti je odmeril dni življenja, je rekel: »Dovolj!« Odšla si od nas.

V slovo Ti kličemo: »Ne pozabi, Mija, svojih sošolk in oprostí jim, če Te niso kdaj prav razumele.«



prve »svobodne« volitve. Prišel je 23 letni mladenič iz Račne, čigar oče je znan komunisticni politikan in nergač. Ta mladi izprizenec je vaščane segnal v šolo in jim govoril, naj »svobodno« izvolijo kogar koli za poslanca. V dvorani pa je vladalo mrtvilo. Nikomur ni bilo za »poslanske« stolce, nikomur za »svobodne« volitve. Postajalo je že nerodno. Tedaj so se iz zadrege rešili tako, da so brž predlagali za »poslanca« njegovega očeta. In pri tem je ostalo. Nihče ni glasoval, nihče ni nič pripomnil.

Ta »svobodno« izvoljenje poslanec je potem nekoč govoril na mitingu v šoli, da bo kot poslanec delal zastonj, naj se kar k njemu zatekajo. Njegov sin pa je bil sekretar v Račni, dokler niso prišle nemške čete. Tedaj pa je s svojo priležnico, 18 letno dijakinjo neko Milo iz Predal, zbežal v hribe.

V času »svobodne« republike so imeli na Veliki Ilovi gori tudi »svoboda« referentat. To čast so poverili imenovnemu liketu, ki je »službo« opravil

zelo vestno. Pridno je hodil na obščino na Mlačevo, pridno raznašal pozive in skrbel, da nihče ne bi ušel. Zaradi njegove skrbnosti za izpolnjevanje komunisticnih tolp je marsikdo prišel ob življenje. Kot prisilni mobiliziranec je prišel v tolopo, kot prisilni mobiliziranec je moral v prve vrste v boj in kot prisilni mobiliziranec je tudi obležal na bojišču, medtem ko so parili s svojim »štabom« že zdavnaj zbežali. — Tako je v Levstikovi »brigadi« pri St. Jurju pri Grosupljem padlo 10 prisilnih mobilizirancev, med njimi tudi 18 letni fant Tone z Velike Ilove gore, ki mu je ta kmot osebno prinesel poziv na dom. Fant je bil prej pri vaški straži, doživel Turjak, pa je zdaj moral v komunisticne tolpe. In ker mu puške niso zaupali, je bil dodeljen delavski četi.

Sedaj je vsa vas porušena. Le štiri oddaljene in osamljene hiše še stoji. — Veter raznaša pepel z osamljenih pogorišč. Ena slovenska vas je za vedno »osvobodjena«.

## Dolenjska v boju proti komunizmu

Trebelno. Pred nekaj dnevi so komunisti odpravili našega župana Grebena. Kam so ga odvedli ni znano, tudi ni znana njegova nadaljnja usoda. Našemu kaplanu Klančarju so prepovedali vsak izhod iz stanovanja, razen v cerkev. Ako bi pa šel v kako drugo hišo, ali bi sprejel obiske, so mu zagrozili, da ga bodo ustrelili. — Zeni nekega domobranca so prav tako zagrozili, da ga bodo ubili. V vasi so hodili od hiše do hiše in v vsaki družini štali seznam tistih družin, ki jih nameravajo izseliti. Dejali so, da »jih bodo pogrnili«. Kam, tega niso povedali.

Kakšna nevarnost. Zajeta Darina se je v dne, ko je bila komunisticna slava na višku, v Novem mestu pritoževala, čeč: »... to so pa hudiči, še kruha nočejo. Pomislite, šest mesecev sem skrivala pri sebi nekega komunisto in s tem izpostavljala svoje življenje pred belogardisti, vedno sem pošiljala v gozd cigarete in obvestila, sedaj so pa taki, da me še ne pogledajo in nočejo kruha od mene. To je hvalačnost.« Reva je namreč hodila po mestu s hlebom v roki ter imela nož pripravljen, da održe tem trpinom, ki so ga pa od navdušenja in pijani od zmagovalnega pohoda v mesto, odklanjali.

V Beli Krajini je 15. »brigada«, v katero so pred mesecem na novo mobilizirali skoro vse moške, ki so kolikaj sposobni. »Samo, da ima dve nogi, če so se izrazili člani te prekrutne komisije«. Ti prisiljeni mobiliziranci so govorili po Semlju: »Ko bomo šli mi napadat Novo mesto, se bo domobranska vojska zopet znatno pomnožila.« Ko so komunisticni komandante in politkomisarji za te govorce zvedeli, so brigado poslali nekam proti hrvaški meji.

## Strahovalni napad na Frankfurt ob Meni

Velike angloameriške letalske izgube

Berlin, 31. jan. DNB. Strahovalni napad severoameriških bombniških oddelkov, izvedeni v opoldanskem urah dne 29. januarja proti zapadnomemskemu ozemlju, in to pred vsem proti mestu Frankfurt, kaže povsem jasno zločinsko namero, da z brezičnim odmetavanjem bomb pogodijo nemške kulturne dobrine in civilno prebivalstvo. Brez slehernega razgleda na zemljo so odvrgli ameriški letalci svoje bombe na goste naseljene stanovanjske okraje, v katerih so nastale težke škode in razrušenja. Prebivalstvo ima večje število žrtve. Tudi frankfurtska stolnica, več gledališč in cerkev je bilo teže zadetih. Letalska obramba je bila zaradi skoraj popolnoma neprodornih oblakov zelo ovirana. Toliko bolj je zato treba ceniti uničenje najmanj 53 sovražnih letal, od tega po večini štirimotornih bombnikov. Z največjim ogorčenjem so nemški lovci napadli sovražnika in ga še nad obliki srdito napadli. Nek teško poškodovani bombnik pa je po težkem obstreljevanju od nemškega protiletalskega topništva

padel v Bodensko jezero.

Berlin, 31. jan. DNB. Angleške in severoameriške letalske sile so pri svojih strahovalnih napadih proti stanovanjskim okrajem nemških mest dne 28. in 29. januarja izgubile v teku 40 ur najmanj 140 bombnikov. Ta obrambni uspeh nemške letalske obrambe je potrebno toliko višje ceniti, ker je sovražnik izvedel svoje napade pri zanj izredno ugodnem vremenu, dočim je ravno to vreme zelo oviralo nemške letalskoobrambne sile. Pri ugotovitvi angleških in ameriških letalskih izgub so omenjene izključno zgolj sestrelitve, ki so se dogodile nad celino in so neoporečno ugotovljene. Skupno število sestreljenih letal pa je še mnogo višje, ker v navedenem številu 140 letal niso obsežene takozvane tle izgube, ki so morale biti ob takratnih vremenskih razmerah posebno visoke. Skupno s sestreljenimi letali je našlo smrt tudi okoli 1200 sovražnikovih strahovalnih letalcev.



Tedaj se je Polde Pravica stresel. Pijunil je na tla, stenoila so mu je pest. Kriknil bi, da se ni spomnil svoje družine. V govorilcu, zastopniku »dikature« proletariata: je spoznal tistega obsejnega pobutinskega motociklista.

## Ob ponovitvi mladinske operete »Princeska in zmaj«

ska in zmaj. Pravljica je tista umetniška vrsta, potom katere prične otrok najprej dojemati življenjsko etiko in moralo. Zato je zanj odločilnega pomena, kakšno so te pravljice, ki vplivajo na razvoj njegovega značaja. V prastarih mitih in iz njih potekajočih pravljicah so zapopadene usledine vsega tistega, kar leži na dnu človeške naravi, kar mu je tako rekoč prirojeno: vera v razne dobre in zle sile, ki usmerjajo in vodijo njegovo življenjsko usodo. V »Princeski in zmau« se družijo te prvine in dajejo otroški domisljaji dovolj vzpodbude, da jih podoživijo: pestrost dogajanja in v njej nasprotje dobrega in zlega vzbujajo otroku smisel za te naravne zakone.

Osnovna misel bajke je: čisto sree in nedolžna otroška duša, ki so ji od usode naklonjene mistične prirodne in nadzemne moči, je zmorna, da premaga največje zlo, ki mu nista kos niti tisto junastvo, ki izvira iz sebičnosti; niti pamet, ki ji ne drugje nesebičnosti.

V kmečkem dečku Jošku je vpodobljena čista duša in z njo požrtvovalnost in ljubezen do dežela in za nesrečno kraljico. On premaga čigana, predstavnika zlobe in troglavega zmaya, ki preti uprasti deželo. Njemu naklonjene mistične nadzemne moči so tri sojenice, ki mu prerokujejo, da bo postal kralj prirodne moči pa so posebljene v sedmih dobrih palčkih (ki mu podarajo čarobni ognjeni meč) in dobrih gozdnih živalih, ki mu pomagajo skupno s palčki, da premaga zlo, ki je za kratek čas zavladovalo, in zmaya končno le resnica in pravica.

V letošnji uprizoritvi je nekaj vlog zasadenih na novo. ostali igralški ansambl je v glavnem isti kot pri prejšnjih predstavah. Pravljica je nekoliko predelana. Prva slika: starši ob Joškovi zibel, odpade, pač pa je preočastno sojenje prenehan v sedanje prvo dejanje, ki se godi na vasi. Boj z zmajem je nekoliko razbirjen; v zadnjem dejanju, ki ima drugačno inscenacijo kot prejšnja leta, pa bo nov balet.

Najboljši dokaz, da je ta pravljica pri mladini priljubljena, je ta, da jo ponavlja gledališče poleg drugih že tri sezone in kakor kaže, bo mladina tudi letos rada zahajala vanjo. Posebno, ker bo videla kakor prejšnja leta, igrati precejšnje število svojih vrstnikov, ki sodelujejo v tej igri že tri leta in so si nabrali v njih že dokaj odrske sigurnosti. Maša SI.

## Zaplenjena imovina komunistov

Z odlokom šefa Pokrajinske uprave je bila zaplenjena imovina komunistov Medica Leona, akademika, stanujočega v Ljubljani, Čojzova cesta 9-11 ter imovina njegovih rodbinskih članov.

### Gospodarstvo

Iz trgovinskega registra. V trgovinski register je bila vpisana družba s o. m. zav. Alumi in Ljubljani, livarna in kovinska industrija, predvsem izdelki iz aluminija in lahkih kovin, glavnic 100.000 lir, poslovojni: ing. Devetak Bojan in ing. Šramel Vladimir. Pri lesni industriji Vintgar, d. z. o. z. v Ljubljani je bil izbrisan poslovojni Zupancič Jože, vpisana pa Golob Anastazija.

Bombaž v Španiji. Gospodarsko ministrstvo je odobrilo pridelovalcem bombaža v južnih pokrajinah posebno premijo v višini 0,25 pezet za kilogram pridelka. V lanskem letu je bila letina v južnih predelih bombaževih nasadov radi suše jako slaba in na ta način skuša vlada s posebno nagrado pospešiti delo pridelovalcev.

Nov vodja gospodarske skupine — posamezna trgovina. Berlin, 29. jan. Državni gospodarski minister je imenoval trgovca Paula Kretschmarja iz Altenburga na Turinškem za vodjo gospodarske skupine posamezna trgovina.

Racioniranje tobačnih izdelkov na Portugalskem. Radi pomanjkanja tobačnih izdelkov bo tudi portugalska monopolna uprava prisiljena, izvesti racioniranje tobačnih izdelkov. Predvidoma bo znašala dnevna racija 20 cigaret.

### Iz Rakeka

Na meščanski šoli na Rakeku bo vpisovanje dne 4. in 5. februarja, 7. bo šolska maša, 8. pa bo redni šolski pouk.

### Iz Novega mesta

Šole se začne te dni po vrsti v Novem mestu. Gimnazija se bo stisnila v nekaj svojih prostorov. Dijaki opravljajo te dni nekatera zaostala izpita. Prav tako bo imela na okrožnem sodišču pouk meščanska šola. Ljudska šola pa bo začela spet s poukom v prostorih frančiškanskega samostana — v bivšem dijaškem zavodu.

Škocijan pri Novem mestu. Na praznik svojih Treh kraljev sta prišla dva komunisti v civilni obleki v Škocijan in ustrelila Jožefa Jermama. Osumljeni so tega dejanja Taborski, Dolci ali Iljiša.

Dne 8. januarja so imeli komunisti v Škocijanu miting. Ljudi so nagnali s silo v gostilno Martinčič, kjer je govoril nek »to« — Lovro.

Sela Šumberk. V vsej Suhli krajini največ trpi pod komunisti občina Sela Šumberk. Komunisti so že na več mitingih pripovedovali, da hočejo kraje, ki niso stodoletno za komunizem, gospodarsko uničiti. Izgleda, da ta grožnja velja predvsem za Sela Šumberk. Komunisti stalno ropajo v Selih in drugod. Ukradeno blago, živino, živež in vse, kar naropajo, vozijo v vas Reber, kjer je glavno banditsko skladišče. Celu vino krajejo iz kleti in ga v sodih vozijo v Reber. Iz vasi Reber pa razvažajo nakradeno blago na vse strani.

Hišni starešine protiletalske zaščite! Preglejte, če je zaklonišče prirejeno in opremljeno. Pomanjkljivosti javite hišnemu gospodarju, da jih takoj odpravi.

## Muhasta narava prinaša mile zime

Prava poštena zima mora postreči s snegom, mrazom, skratka z vremenom, kakor se za zimo spodobi. Letošnje zime so se mnogi bali, saj pri pomanjkanju kuriva in pri visokih cenah zanj marsikdo ni vedel, kako bo preteklo leto, ne da bi ga preveč zeblo. Hvala Bogu, smo že konec januarja, hujša polovica zime je vendarle za nami in priznati moramo, da nam je muhasta narava letos prav zelo ustregla, ko je pripravila tako mило zimo.

Spetletka je sicer vse kazalo, da bomo dobili kar pošteno mrzlo zimo. Prvi sneg je bil namreč zgoden, kar prežgoden. No, pa se je potem postavilo vse na glavo. V decembru ni bilo mnogo snega, božič je bil brez njega in kasneje smo kvečjemu dobili za prst snega ali le malo poredice in ivja. Sedaj se pa že veselimo, da bo februar tudi tako skromen in potem bo prišel marec, ki je res ne bo več mogel hudo zaropotati.

Ne smemo seveda misliti, da so tako mile zime, kakor je letošnja, kaj pogoste. Res pa je, da so bile marsikdaj tudi še bolj mile. Stare kronike vedno poročajo, da so v naših krajih leta 1289, dekleta za Sv. Tri kralje nabirale vijolice in dru-

go cvetje. Leta 1420, so konec marca že dozorele češnje in v aprilu so menda že lahko zobali prvo grozdje. L. 1538: je cvetelo drevje v januarju, prav tako l. 1572. Trinajst let kasneje l. 1585, so za Veliko noč imela žita že lepo razvito kvasje Mile zime so bile tudi l. 1617, 1659, 1722, 1748, in 1806. Tega leta so zorele po božiču rdeče jagode.

Na nepojasnen način pa vedo ugati rastline in tudi nekatere živali, kdaj bo mila ali huda zima. Mačeha in nekatere čebulnice kakor jesenski podlessek in druge poženeje korenine in nastavijo čebule mnogo bolj globoko, če naj bo prihodnja zima huda. Pri jesenskem podlesku zavisi globina čebulice, kakor so ugotovile meritve, v prav izredni meri od bodoče zime. Včasih je čebulica — pred hudimi zimami seveda — še globlje kakor pol metra v zemlji, pred milimi pa je komaj četrt metra. Kako to rastline uganajo, seveda znanost še ni odkrila. Prav tako tudi ni odkrila skrivnosti, zakaj ptice selitve nekatera leta preje odnošno kasneje odleže, oziroma se vrnejo. Prav takšna uganja je še vprašanje gostejših ali redkejših zimskih kožuškov pri živalih.

### Novi grobovi

† Jožef Kocjančič. V Ljubljani je za vedno zatisnil oči višji policijski stražnik v pokroju g. Jožef Kocjančič. Nepozabnega rajnega, ki leži v mrtvašnici splošne bolnišnice, bodo pospremili na zadnji poti na Svečnico ob treh popoldne izpred viške cerkve na farno pokopališče na Viču.

† Barbara Legvart. V Novem mestu je umrla soproga upravitelja Langerjevih posestev, mati, gospa Barnaba Legvart, rojena Laubič. Rajniko so pokopali zadnjo nedeljo na šmihelskem pokopališču.

† Alojzij Pavšič. Umrl je v Ljubljani uslužbenec tovarne za klet g. Alojzij Pavšič. Dragoga rajnega bodo pokopali v torek, dne 1. februarja ob treh popoldne iz kapele sv. Antona na Zalah.

† Ana Vidmar. Po daljšem bolehanju je v Bugu zaspala gospa Ana Vidmar, roj. Šme. Blago mater bodo pospremili k zadnjemu počitku v torek, 1. februarja, ob štirih popoldne iz kapele sv. Jožefa na Zalah.

† Marija Kromar. V Ljubljani je odšla v večnost znana in spoštovana gostilničarka Marija Kromar, roj. Peršin. Blago mater bodo pospremili na zadnji poti val njeni dragi in številni znanci v torek, dne 1. februarja, ob dveh popoldne iz kapele sv. Nikolaja na Zalah.

Naj rajni počivajo v miru, vsem njihovim dragim naše iskreno sožalje!

### Zgodovinski paberki

31. prosinca:

1. 1808. je Napoleon uknil dubrovniško republiko in združil njeno ozemlje z ostalo Dalmacijo. Dubrovnik je zrasel v bližini nekdanje grške naselbine Epl-davra, ki so ga Slovani začetkom 7. stoletja razrušili. Dubrovnik se prvič omenja leta 807, ko so mesto oblegali Arabci, pa jih je pregnalo bizantinsko brodogradje. Spadal je k bizantinski provinci Dalmaciji, a postal zaradi obsežne trgovine z zaledjem vedno samostojnejši. Ko je propadla bizantinska država, so Dubrovčani priznali beneško nadoblast. Pod beneško zaščito se je razširila dubrovniška trgovina po obalah Sredozemskega morja, a tudi po Bosni in Srbiji, kjer so Dubrovčani izkoriščali zlasti rudnike. Od 1358. seta pa do bitke pri Mokaču 1520 leta je priznavalo mesto nadoblast ogrsko-hrvaških kraljev, nato pa prišlo pod sultanov protektorat. Višek moči je dosegel Dubrovnik v 15. stoletju, ko je imel okoli 40.000 prebivalcev in 300 ladij, ki so plule do Španije in Anglije. Ko je politični ugled in veljava republike še začela bledeti, je v mestu zrasla pod vplivom humanizma narodna književnost, ki je dosegla v 17. stoletju svoj višek (Gundulič, Palmotić). Zaradi sprememb v svetovni trgovini, ki so nastale po odkritjih, je začelo mesto tudi gospodarsko hirati. Ko je 1607. leta velik potres mesto razrušil, se ni nikdar več dvigalo v stari veličini, republika je živovarila, dokler ji ni Napoleon zadal milostnega udara —

1. 1844. je umrl nekdanji upravniki Ilirskih dežel, naslednik maršala Mar-monta, grof Henrik Gracijan Bertrand.

### 1. svečana:

1. 1864. so avstrijske in pruske čete zasedle Schleswig in Holstein. Dansko-nemški spor je imel stare korenine. Od začetka 11. stoletja je reka Eider mejila obe državi. Leta 1459. sta se Schleswig in Holstein pridružila kalmaski uniji, kljub temu pa je bila po letu 1815. grofija Holstein-Lauenburg član nemške zveze. Danes so hoteli nemški del dežele raznaroditi, kar je pa rodilo odpor. Prve spore v letih 1848-49 so poravnale velesile, ko pa so se ti čez petnajst let ponovili, je odločilo orožje. Kljub hrabremu odporu so bili Danci premagani na kopnem in morju ter so morali obdeležiti odstopiti Nemcem. Prav Schleswig in Holstein pa oba postala jabolko spora med obema nemškimi državama.

**Hišni starešine protiletalske zaščite!** Če hišni gospodar ali stranke kljub vašemu opozorilu nečesto izpolniti predpisov o protiletalski zaščiti, javite to upravi policije.

### OBVESTILA PREVOZA

#### Odrezi življskih in tobačnih nakaznic za januar

Mestni preskrbovalni urad bo odrezke življskih nakaznic vseh racioniranih predmetov za mesec januar prevzemal v II. nadst. Mestnega doma, tako da pridejo na vrsto 3. februarja trgovci z začetnicami A do Be in gostinski obrati z začetnicami A; 4. febr. trgovci z začetnicami B; 5. febr. trgovci z začetnicami C in G; 6. febr. trgovci z začetnicami D; 7. febr. trgovci z začetnicami E; 8. febr. trgovci z začetnicami F; 9. febr. trgovci z začetnicami H do K; 10. febr. trgovci z začetnicami I; 11. febr. trgovci z začetnicami J; 12. febr. trgovci z začetnicami K; 13. febr. trgovci z začetnicami L; 14. febr. trgovci z začetnicami M; 15. febr. trgovci z začetnicami N; 16. febr. trgovci z začetnicami O; 17. febr. trgovci z začetnicami P; 18. febr. trgovci z začetnicami Q; 19. febr. trgovci z začetnicami R; 20. febr. trgovci z začetnicami S; 21. febr. trgovci z začetnicami T; 22. febr. trgovci z začetnicami U; 23. febr. trgovci z začetnicami V; 24. febr. trgovci z začetnicami W; 25. febr. trgovci z začetnicami X; 26. febr. trgovci z začetnicami Y; 27. febr. trgovci z začetnicami Z; 28. febr. trgovci z začetnicami A; 29. febr. trgovci z začetnicami B; 30. febr. trgovci z začetnicami C; 31. febr. trgovci z začetnicami D; 1. mar. trgovci z začetnicami E; 2. mar. trgovci z začetnicami F; 3. mar. trgovci z začetnicami G; 4. mar. trgovci z začetnicami H; 5. mar. trgovci z začetnicami I; 6. mar. trgovci z začetnicami J; 7. mar. trgovci z začetnicami K; 8. mar. trgovci z začetnicami L; 9. mar. trgovci z začetnicami M; 10. mar. trgovci z začetnicami N; 11. mar. trgovci z začetnicami O; 12. mar. trgovci z začetnicami P; 13. mar. trgovci z začetnicami Q; 14. mar. trgovci z začetnicami R; 15. mar. trgovci z začetnicami S; 16. mar. trgovci z začetnicami T; 17. mar. trgovci z začetnicami U; 18. mar. trgovci z začetnicami V; 19. mar. trgovci z začetnicami W; 20. mar. trgovci z začetnicami X; 21. mar. trgovci z začetnicami Y; 22. mar. trgovci z začetnicami Z; 23. mar. trgovci z začetnicami A; 24. mar. trgovci z začetnicami B; 25. mar. trgovci z začetnicami C; 26. mar. trgovci z začetnicami D; 27. mar. trgovci z začetnicami E; 28. mar. trgovci z začetnicami F; 29. mar. trgovci z začetnicami G; 30. mar. trgovci z začetnicami H; 31. mar. trgovci z začetnicami I; 1. apr. trgovci z začetnicami J; 2. apr. trgovci z začetnicami K; 3. apr. trgovci z začetnicami L; 4. apr. trgovci z začetnicami M; 5. apr. trgovci z začetnicami N; 6. apr. trgovci z začetnicami O; 7. apr. trgovci z začetnicami P; 8. apr. trgovci z začetnicami Q; 9. apr. trgovci z začetnicami R; 10. apr. trgovci z začetnicami S; 11. apr. trgovci z začetnicami T; 12. apr. trgovci z začetnicami U; 13. apr. trgovci z začetnicami V; 14. apr. trgovci z začetnicami W; 15. apr. trgovci z začetnicami X; 16. apr. trgovci z začetnicami Y; 17. apr. trgovci z začetnicami Z; 18. apr. trgovci z začetnicami A; 19. apr. trgovci z začetnicami B; 20. apr. trgovci z začetnicami C; 21. apr. trgovci z začetnicami D; 22. apr. trgovci z začetnicami E; 23. apr. trgovci z začetnicami F; 24. apr. trgovci z začetnicami G; 25. apr. trgovci z začetnicami H; 26. apr. trgovci z začetnicami I; 27. apr. trgovci z začetnicami J; 28. apr. trgovci z začetnicami K; 29. apr. trgovci z začetnicami L; 30. apr. trgovci z začetnicami M; 1. maj. trgovci z začetnicami N; 2. maj. trgovci z začetnicami O; 3. maj. trgovci z začetnicami P; 4. maj. trgovci z začetnicami Q; 5. maj. trgovci z začetnicami R; 6. maj. trgovci z začetnicami S; 7. maj. trgovci z začetnicami T; 8. maj. trgovci z začetnicami U; 9. maj. trgovci z začetnicami V; 10. maj. trgovci z začetnicami W; 11. maj. trgovci z začetnicami X; 12. maj. trgovci z začetnicami Y; 13. maj. trgovci z začetnicami Z; 14. maj. trgovci z začetnicami A; 15. maj. trgovci z začetnicami B; 16. maj. trgovci z začetnicami C; 17. maj. trgovci z začetnicami D; 18. maj. trgovci z začetnicami E; 19. maj. trgovci z začetnicami F; 20. maj. trgovci z začetnicami G; 21. maj. trgovci z začetnicami H; 22. maj. trgovci z začetnicami I; 23. maj. trgovci z začetnicami J; 24. maj. trgovci z začetnicami K; 25. maj. trgovci z začetnicami L; 26. maj. trgovci z začetnicami M; 27. maj. trgovci z začetnicami N; 28. maj. trgovci z začetnicami O; 29. maj. trgovci z začetnicami P; 30. maj. trgovci z začetnicami Q; 31. maj. trgovci z začetnicami R; 1. jun. trgovci z začetnicami S; 2. jun. trgovci z začetnicami T; 3. jun. trgovci z začetnicami U; 4. jun. trgovci z začetnicami V; 5. jun. trgovci z začetnicami W; 6. jun. trgovci z začetnicami X; 7. jun. trgovci z začetnicami Y; 8. jun. trgovci z začetnicami Z; 9. jun. trgovci z začetnicami A; 10. jun. trgovci z začetnicami B; 11. jun. trgovci z začetnicami C; 12. jun. trgovci z začetnicami D; 13. jun. trgovci z začetnicami E; 14. jun. trgovci z začetnicami F; 15. jun. trgovci z začetnicami G; 16. jun. trgovci z začetnicami H; 17. jun. trgovci z začetnicami I; 18. jun. trgovci z začetnicami J; 19. jun. trgovci z začetnicami K; 20. jun. trgovci z začetnicami L; 21. jun. trgovci z začetnicami M; 22. jun. trgovci z začetnicami N; 23. jun. trgovci z začetnicami O; 24. jun. trgovci z začetnicami P; 25. jun. trgovci z začetnicami Q; 26. jun. trgovci z začetnicami R; 27. jun. trgovci z začetnicami S; 28. jun. trgovci z začetnicami T; 29. jun. trgovci z začetnicami U; 30. jun. trgovci z začetnicami V; 1. jul. trgovci z začetnicami W; 2. jul. trgovci z začetnicami X; 3. jul. trgovci z začetnicami Y; 4. jul. trgovci z začetnicami Z; 5. jul. trgovci z začetnicami A; 6. jul. trgovci z začetnicami B; 7. jul. trgovci z začetnicami C; 8. jul. trgovci z začetnicami D; 9. jul. trgovci z začetnicami E; 10. jul. trgovci z začetnicami F; 11. jul. trgovci z začetnicami G; 12. jul. trgovci z začetnicami H; 13. jul. trgovci z začetnicami I; 14. jul. trgovci z začetnicami J; 15. jul. trgovci z začetnicami K; 16. jul. trgovci z začetnicami L; 17. jul. trgovci z začetnicami M; 18. jul. trgovci z začetnicami N; 19. jul. trgovci z začetnicami O; 20. jul. trgovci z začetnicami P; 21. jul. trgovci z začetnicami Q; 22. jul. trgovci z začetnicami R; 23. jul. trgovci z začetnicami S; 24. jul. trgovci z začetnicami T; 25. jul. trgovci z začetnicami U; 26. jul. trgovci z začetnicami V; 27. jul. trgovci z začetnicami W; 28. jul. trgovci z začetnicami X; 29. jul. trgovci z začetnicami Y; 30. jul. trgovci z začetnicami Z; 31. jul. trgovci z začetnicami A; 1. avg. trgovci z začetnicami B; 2. avg. trgovci z začetnicami C; 3. avg. trgovci z začetnicami D; 4. avg. trgovci z začetnicami E; 5. avg. trgovci z začetnicami F; 6. avg. trgovci z začetnicami G; 7. avg. trgovci z začetnicami H; 8. avg. trgovci z začetnicami I; 9. avg. trgovci z začetnicami J; 10. avg. trgovci z začetnicami K; 11. avg. trgovci z začetnicami L; 12. avg. trgovci z začetnicami M; 13. avg. trgovci z začetnicami N; 14. avg. trgovci z začetnicami O; 15. avg. trgovci z začetnicami P; 16. avg. trgovci z začetnicami Q; 17. avg. trgovci z začetnicami R; 18. avg. trgovci z začetnicami S; 19. avg. trgovci z začetnicami T; 20. avg. trgovci z začetnicami U; 21. avg. trgovci z začetnicami V; 22. avg. trgovci z začetnicami W; 23. avg. trgovci z začetnicami X; 24. avg. trgovci z začetnicami Y; 25. avg. trgovci z začetnicami Z; 26. avg. trgovci z začetnicami A; 27. avg. trgovci z začetnicami B; 28. avg. trgovci z začetnicami C; 29. avg. trgovci z začetnicami D; 30. avg. trgovci z začetnicami E; 31. avg. trgovci z začetnicami F; 1. sep. trgovci z začetnicami G; 2. sep. trgovci z začetnicami H; 3. sep. trgovci z začetnicami I; 4. sep. trgovci z začetnicami J; 5. sep. trgovci z začetnicami K; 6. sep. trgovci z začetnicami L; 7. sep. trgovci z začetnicami M; 8. sep. trgovci z začetnicami N; 9. sep. trgovci z začetnicami O; 10. sep. trgovci z začetnicami P; 11. sep. trgovci z začetnicami Q; 12. sep. trgovci z začetnicami R; 13. sep. trgovci z začetnicami S; 14. sep. trgovci z začetnicami T; 15. sep. trgovci z začetnicami U; 16. sep. trgovci z začetnicami V; 17. sep. trgovci z začetnicami W; 18. sep. trgovci z začetnicami X; 19. sep. trgovci z začetnicami Y; 20. sep. trgovci z začetnicami Z; 21. sep. trgovci z začetnicami A; 22. sep. trgovci z začetnicami B; 23. sep. trgovci z začetnicami C; 24. sep. trgovci z začetnicami D; 25. sep. trgovci z začetnicami E; 26. sep. trgovci z začetnicami F; 27. sep. trgovci z začetnicami G; 28. sep. trgovci z začetnicami H; 29. sep. trgovci z začetnicami I; 30. sep. trgovci z začetnicami J; 1. okt. trgovci z začetnicami K; 2. okt. trgovci z začetnicami L; 3. okt. trgovci z začetnicami M; 4. okt. trgovci z začetnicami N; 5. okt. trgovci z začetnicami O; 6. okt. trgovci z začetnicami P; 7. okt. trgovci z začetnicami Q; 8. okt. trgovci z začetnicami R; 9. okt. trgovci z začetnicami S; 10. okt. trgovci z začetnicami T; 11. okt. trgovci z začetnicami U; 12. okt. trgovci z začetnicami V; 13. okt. trgovci z začetnicami W; 14. okt. trgovci z začetnicami X; 15. okt. trgovci z začetnicami Y; 16. okt. trgovci z začetnicami Z; 17. okt. trgovci z začetnicami A; 18. okt. trgovci z začetnicami B; 19. okt. trgovci z začetnicami C; 20. okt. trgovci z začetnicami D; 21. okt. trgovci z začetnicami E; 22. okt. trgovci z začetnicami F; 23. okt. trgovci z začetnicami G; 24. okt. trgovci z začetnicami H; 25. okt. trgovci z začetnicami I; 26. okt. trgovci z začetnicami J; 27. okt. trgovci z začetnicami K; 28. okt. trgovci z začetnicami L; 29. okt. trgovci z začetnicami M; 30. okt. trgovci z začetnicami N; 31. okt. trgovci z začetnicami O; 1. nov. trgovci z začetnicami P; 2. nov. trgovci z začetnicami Q; 3. nov. trgovci z začetnicami R; 4. nov. trgovci z začetnicami S; 5. nov. trgovci z začetnicami T; 6. nov. trgovci z začetnicami U; 7. nov. trgovci z začetnicami V; 8. nov. trgovci z začetnicami W; 9. nov. trgovci z začetnicami X; 10. nov. trgovci z začetnicami Y; 11. nov. trgovci z začetnicami Z; 12. nov. trgovci z začetnicami A; 13. nov. trgovci z začetnicami B; 14. nov. trgovci z začetnicami C; 15. nov. trgovci z začetnicami D; 16. nov. trgovci z začetnicami E; 17. nov. trgovci z začetnicami F; 18. nov. trgovci z začetnicami G; 19. nov. trgovci z začetnicami H; 20. nov. trgovci z začetnicami I; 21. nov. trgovci z začetnicami J; 22. nov. trgovci z začetnicami K; 23. nov. trgovci z začetnicami L; 24. nov. trgovci z začetnicami M; 25. nov. trgovci z začetnicami N; 26. nov. trgovci z začetnicami O; 27. nov. trgovci z začetnicami P; 28. nov. trgovci z začetnicami Q; 29. nov. trgovci z začetnicami R; 30. nov. trgovci z začetnicami S; 1. dec. trgovci z začetnicami T; 2. dec. trgovci z začetnicami U; 3. dec. trgovci z začetnicami V; 4. dec. trgovci z začetnicami W; 5. dec. trgovci z začetnicami X; 6. dec. trgovci z začetnicami Y; 7. dec. trgovci z začetnicami Z; 8. dec. trgovci z začetnicami A; 9. dec. trgovci z začetnicami B; 10. dec. trgovci z začetnicami C; 11. dec. trgovci z začetnicami D; 12. dec. trgovci z začetnicami E; 13. dec. trgovci z začetnicami F; 14. dec. trgovci z začetnicami G; 15. dec. trgovci z začetnicami H; 16. dec. trgovci z začetnicami I; 17. dec. trgovci z začetnicami J; 18. dec. trgovci z začetnicami K; 19. dec. trgovci z začetnicami L; 20. dec. trgovci z začetnicami M; 21. dec. trgovci z začetnicami N; 22. dec. trgovci z začetnicami O; 23. dec. trgovci z začetnicami P; 24. dec. trgovci z začetnicami Q; 25. dec. trgovci z začetnicami R; 26. dec. trgovci z začetnicami S; 27. dec. trgovci z začetnicami T; 28. dec. trgovci z začetnicami U; 29. dec. trgovci z začetnicami V; 30. dec. trgovci z začetnicami W; 31. dec. trgovci z začetnicami X; 1. jan. trgovci z začetnicami Y; 2. jan. trgovci z začetnicami Z; 3. jan. trgovci z začetnicami A; 4. jan. trgovci z začetnicami B; 5. jan. trgovci z začetnicami C; 6. jan. trgovci z začetnicami D; 7. jan. trgovci z začetnicami E; 8. jan. trgovci z začetnicami F; 9. jan. trgovci z začetnicami G; 10. jan. trgovci z začetnicami H; 11. jan. trgovci z začetnicami I; 12. jan. trgovci z začetnicami J; 13. jan. trgovci z začetnicami K; 14. jan. trgovci z začetnicami L; 15. jan. trgovci z začetnicami M; 16. jan. trgovci z začetnicami N; 17. jan. trgovci z začetnicami O; 18. jan. trgovci z začetnicami P; 19. jan. trgovci z začetnicami Q; 20. jan. trgovci z začetnicami R; 21. jan. trgovci z začetnicami S; 22. jan. trgovci z začetnicami T; 23. jan. trgovci z začetnicami U; 24. jan. trgovci z začetnicami V; 25. jan. trgovci z začetnicami W; 26. jan. trgovci z začetnicami X; 27. jan. trgovci z začetnicami Y; 28. jan. trgovci z začetnicami Z; 29. jan. trgovci z začetnicami A; 30. jan. trgovci z začetnicami B; 31. jan. trgovci z začetnicami C; 1. feb. trgovci z začetnicami D; 2. feb. trgovci z začetnicami E; 3. feb. trgovci z začetnicami F; 4. feb. trgovci z začetnicami G; 5. feb. trgovci z začetnicami H; 6. feb. trgovci z začetnicami I; 7. feb. trgovci z začetnicami J; 8. feb. trgovci z začetnicami K; 9. feb. trgovci z začetnicami L; 10. feb. trgovci z začetnicami M; 11. feb. trgovci z začetnicami N; 12. feb. trgovci z začetnicami O; 13. feb. trgovci z začetnicami P; 14. feb. trgovci z začetnicami Q; 15. feb. trgovci z začetnicami R; 16. feb. trgovci z začetnicami S; 17. feb. trgovci z začetnicami T; 18. feb. trgovci z začetnicami U; 19. feb. trgovci z začetnicami V; 20. feb. trgovci z začetnicami W; 21. feb. trgovci z začetnicami X; 22. feb. trgovci z začetnicami Y; 23. feb. trgovci z začetnicami Z; 24. feb. trgovci z začetnicami A; 25. feb. trgovci z začetnicami B; 26. feb. trgovci z začetnicami C; 27. feb. trgovci z začetnicami D; 28. feb. trgovci z začetnicami E; 29. feb. trgovci z začetnicami F; 30. feb. trgovci z začetnicami G; 1. mar. trgovci z začetnicami H; 2. mar. trgovci z začetnicami I; 3. mar. trgovci z začetnicami J; 4. mar. trgovci z začetnicami K; 5. mar. trgovci z začetnicami L; 6. mar. trgovci z začetnicami M; 7. mar. trgovci z začetnicami N; 8. mar. trgovci z začetnicami O; 9. mar. trgovci z začetnicami P; 10. mar. trgovci z začetnicami Q; 11. mar. trgovci z začetnicami R; 12. mar. trgovci z začetnicami S; 13. mar. trgovci z začetnicami T; 14. mar. trgovci z začetnicami U; 15. mar. trgovci z začetnicami V; 16. mar. trgovci z začetnicami W; 17. mar. trgovci z začetnicami X; 18. mar. trgovci z začetnicami Y; 19. mar. trgovci z začetnicami Z; 20. mar. trgovci z začetnicami A; 21. mar. trgovci z začetnicami B; 22. mar. trgovci z začetnicami C; 23. mar. trgovci z začetnicami D; 24. mar. trgovci z začetnicami E; 25. mar. trgovci z začetnicami F; 26. mar. trgovci z začetnicami G; 27. mar. trgovci z začetnicami H; 28. mar. trgovci z začetnicami I; 29. mar. trgovci z začetnicami J; 30. mar. trgovci z začetnicami K; 31. mar. trgovci z začetnicami L; 1. apr. trgovci z začetnicami M; 2. apr. trgovci z začetnicami N; 3. apr. trgovci z začetnicami O; 4. apr. trgovci z začetnicami P; 5. apr. trgovci z začetnicami Q; 6. apr. trgovci z začetnicami R; 7. apr. trgovci z začetnicami S; 8. apr. trgovci z začetnicami T; 9. apr. trgovci z začetnicami U; 10. apr. trgovci z začetnicami V; 11. apr. trgovci z začetnicami W; 12. apr. trgovci z začetnicami X; 13. apr. trgovci z začetnicami Y; 14. apr. trgovci z začetnicami Z; 15. apr. trgovci z začetnicami A; 16. apr. trgovci z začetnicami B; 17. apr. trgovci z začetnicami C; 18. apr. trgovci z začetnicami D; 19. apr. trgovci z začetnicami E; 20. apr. trgovci z začetnicami F; 21. apr. trgovci z začetnicami G; 22. apr. trgovci z začetnicami H; 23. apr. trgovci z začetnicami I; 24. apr. trgovci z začetnicami J; 25. apr. trgovci z začetnicami K; 26. apr. trgovci z začetnicami L; 27. apr. trgovci z začetnicami M; 28. apr. trgovci z začetnicami N; 29. apr. trgovci z začetnicami O; 30. apr. trgovci z začetnicami P; 1. maj. trgovci z začetnicami Q; 2. maj. trgovci z začetnicami R; 3. maj. trgovci z začetnicami S; 4. maj. trgovci z začetnicami T; 5. maj. trgovci z začetnicami U; 6. maj. trgovci z začetnicami V; 7. maj. trgovci z začetnicami W; 8. maj. trgovci z začetnicami X; 9. maj. trgovci z začetnicami Y; 10. maj. trgovci z začetnicami Z; 11. maj. trgovci z začetnicami A; 12. maj. trgovci z začetnicami B; 13. maj. trgovci z začetnicami C; 14. maj. trgovci z začetnicami D; 15. maj. trgovci z začetnicami E; 16. maj. trgovci z začetnicami F; 17. maj. trgovci z začetnicami G; 18. maj. trgovci z začetnicami H; 19. maj. trgovci z začetnicami I; 20. maj. trgovci z začetnicami J; 21. maj. trgovci z začetnicami K; 22. maj. trgovci z začetnicami L; 23. maj. trgovci z začetnicami M; 24. maj. trgovci z začetnicami N; 25. maj. trgovci z začetnicami O; 26. maj. trgovci z začetnicami P; 27. maj. trgovci z začetnicami Q; 28. maj. trgovci z začetnicami R; 29. maj. trgovci z začetnicami S; 30. maj. trgovci z začetnicami T; 31. maj. trgovci z začetnicami U; 1. jun. trgovci z začetnicami V; 2. jun. trgovci z začetnicami W; 3. jun. trgovci z začetnicami X; 4. jun. trgovci z začetnicami Y; 5. jun. trgovci z začetnicami Z; 6. jun. trgovci z začetnicami A; 7. jun. trgovci z začetnicami B; 8. jun. trgovci z začetnicami C; 9. jun. trgovci z začetnicami D; 10. jun. trgovci z začetnicami E; 11. jun. trgovci z začetnicami F; 12. jun. trgovci z začetnicami G; 13. jun. trgovci z začetnicami H; 14. jun. trgovci z začetnicami I; 15. jun. trgovci z začetnicami J; 16. jun. trgovci z začetnicami K; 17. jun. trgovci z začetnicami L; 18. jun. trgovci z začetnicami M; 19. jun. trgovci z začetnicami N; 20. jun. trgovci z začetnicami O; 21. jun. trgovci z začetnicami P; 22. jun. trgovci z začetnicami Q; 23. jun. trgovci z začetnicami R; 24. jun. trgovci z začetnicami S; 25. jun. trgovci z začetnicami T; 26. jun. trgovci z začetnicami U; 27. jun. trgovci z začetnicami V; 28. jun. trgovci z začetnicami W; 29. jun. trgovci z začetnicami X; 30. jun. trgovci z začetnicami Y; 1. jul. trgovci z začetnicami Z; 2. jul. trgovci z začetnicami A; 3. jul. trgovci z začetnicami B; 4. jul. trgovci z začetnicami C; 5. jul. trgovci z začetnicami D; 6. jul. trgovci z začetnicami E; 7. jul. trgovci z začetnicami F; 8. jul. trgovci z začetnicami G; 9. jul. trgovci z začetnicami H; 10. jul. trgovci z začetnicami I; 11. jul. trgovci z začetnicami J; 12. jul. trgovci z začetnicami K; 13. jul. trgovci z začetnicami L; 14. jul. trgovci z začetnicami M; 15. jul. trgovci z začetnicami N; 16. jul. trgovci z začetnicami O; 17. jul. trgovci z začetnicami P; 18. jul. trgovci z začetnicami Q; 19. jul. trgovci z začetnicami R; 20. jul. trgovci z začetnicami S; 21. jul. trgovci z začetnicami T; 22. jul. trgovci z začetnicami U; 23. jul. trgovci z začetnicami V; 24. jul. trgovci z začetnicami W; 25. jul. trgovci z začetnicami X; 26. jul. trgovci z začetnicami Y; 27. jul. trgovci z začetnicami Z; 28. jul. trgovci z začetnicami A; 29. jul. trgovci z začetnicami B; 30. jul. trgovci z začetnicami C; 31. jul. trgovci z začetnicami D; 1. avg. trgovci z začetnicami E; 2. avg. trgovci z začetnicami F; 3. avg. trgovci z začetnicami G; 4. avg. trgovci z začetnicami H; 5. avg. trgovci z začetnicami I; 6. avg. trgovci z začetnicami J; 7. avg. trgovci z začetnicami K; 8. avg. trgovci z začetnicami L; 9. avg. trgovci z začetnicami M; 10. avg. trgovci z začetnicami N; 11. avg. trgovci z začetnicami O; 12. avg. trgovci z začetnicami P; 13. avg. trgovci z začetnicami Q; 14. avg. trgovci z začetnicami R; 15. avg. trgovci z začetnicami S; 16. avg. trgovci z začetnicami T; 17. avg. trgovci z začetnicami U; 18. avg. trgovci z začetnicami V; 19. avg. trgovci z začetnicami W; 20. avg. trgovci z začetnicami X; 21. avg. trgovci z začetnicami Y; 22. avg. trgovci z začetnicami Z; 23. avg. trgovci z začetnicami A; 24. avg. trgovci z začetnicami B; 25. avg. trgovci z začetnicami C; 26. avg. trgovci z začetnicami D; 27. avg. trgovci z začetnicami E; 28. avg. trgovci z začetnicami F; 29. avg. trgovci z začetnicami G; 30. avg. trgovci z začetnicami H; 31. avg. trgovci z začetnicami I; 1. sep. trgovci z začetnicami J; 2. sep. trgovci z začetnicami K; 3. sep. trgovci z začetnicami L; 4. sep. trgovci z začetnicami M; 5. sep. trgovci z začetnicami N; 6. sep. trgovci z začetnicami O; 7. sep. trgovci z začetnicami P; 8. sep. trgovci z začetnicami Q; 9. sep. trgovci z začetnicami R; 10. sep. trgovci z začetnicami S; 11. sep. trgovci z začetnicami T; 12. sep. trgovci z začetnicami U; 13. sep. trgovci z začetnicami V; 14. sep. trgovci z začetnicami W; 15. sep. trgovci z začetnicami X; 16. sep. trgovci z začetnicami Y; 17. sep. trgovci z začetnicami Z; 18. sep. trgovci z začetnicami A; 19. sep. trgovci z začetnicami B; 20. sep. trgovci z začetnicami C; 21. sep. trgovci z začetnicami D; 22. sep. trgovci z začetnicami E; 23. sep. trgovci z začetnicami F; 24. sep. trgovci z začetnicami G; 25. sep. trgovci z začetnicami H; 26. sep. trgovci z začetnicami I; 27. sep. trgovci z začetnicami J; 28. sep. trgovci z začetnicami K; 29. sep. trgovci z začetnicami L; 30. sep. trgovci z začetnicami M; 1. okt. trgovci z začetnicami N; 2. okt. trgovci z začetnicami O; 3. okt. trgovci z začetnicami P; 4. okt. trgovci z začetnicami Q; 5. okt. trgovci z začetnicami R; 6. okt. trgovci z začetnicami S; 7. okt. trgovci z začetnicami T; 8. okt. trgovci z začetnicami U; 9. okt. trgovci z začetnicami V; 10. okt. trgovci z začetnicami W; 11. okt. trgovci z začetnicami X; 12. okt. trgovci z začetnicami Y; 13. okt. trgovci z začetnicami Z; 14. okt. trgovci z začetnicami A; 15. okt. trgovci z začetnicami B; 16. okt.

## FILMI TEGA TEDNA

Zvočni tednik prinaša niz prizorov kakor hokej na ledu, artistične akrobacije na trapezu, obisk odlikovanega generalmajorja Schulza v Nürnbergu, življenje na otoku Samosu. Zanimiv je obisk nemških vojakov v samostanu na gori Atos v Grčiji. Z vzhodnega bojišča vidimo prizore, kako z brodovi vozijo čez Dnjeper, po katerem plavajo ledene plošče. Živahnost boji ob Dnjepru, kjer postojanke varujejo žične ovire in spretno položene mine. Napade bombnikov in topništvu odbijajo protiletalske baterije, napade sovražne pehote pa protisunkni oklepniki in grenadirjevi. Najbolj zanimiva je vsekakor v številnih prizorih pokazana velika letalska bitka, v kateri lovci napadajo v sklenjenih skupinah letelce štirimotorne bombnike. Ta bitka je bila posneta v velikih spopadih 11. januarja nad Holandsko in Nemčijo. Videti je tudi ogromne kupa razbitih sestreljenih štirimotornikov z njihovimi znaki, zvezdami in številkami, kakor tudi sedež protiletalske obrambe, kjer mladi pilot poroča o svojih podvigih in ognjenih krstih.

»Takat...« je naslov filma, s katerim je veselo presenetila uprava kina Matic. Film, v katerem nastopa znana Zarah Leander, je izdelek Ufe in spada vsekakor med najboljše filme Leandrove. Zdi se, da je bil film pisan nalašč zanjo in da je avtor hotel podčrtati tudi vse igralske sposobnosti znane igralkice, ki je res lahko postregla v tem filmu s kaj različnimi registri. Po napovedi sami bi človek mislil, da bo imel opravka s pustolovščino ali pa z tradicionalnim »vampom«. Vendar temu ni tako in je film v resnici pristen slaspospev vzorni ženi, poštvalni zdravici in materi. Kdo se ne spominja nepozabnega umotvora Willyja Forsta »Mazurke«? Kako velik vtis je napravila tista drama na gledalce. Prav sorodna po snovi in tudi po prikazovanju je umetnina, ki nam je bila prikazana na platnu pod brezizraznim naslovom: »Takat...« Dobro blago se samo hvali! Pravi star pregovor. Za dobre filme to ne velja, ker se ne hvalijo le sami, ampak jih hvalijo tudi vsi, ki so jih šli gledat. To velja tudi za ta film v Matici, ki ima seveda prav zato same razprodane predstave.

### Priloge zaklonišča

V zaklonišču mora biti sledeče orodje:

1. za gašenje (gasilna metla, požarni kavelj, vedra za vodo, zelo se priporoča tudi ročna brizgalnica);
2. za izkop iz ruševin (lopate, sekire, lomilke, krampi, žage, motike itd.).

Na podstrešju je le pesek z lopato in vodo.

TEL KINO »SLOGA« 27-30  
SENZACIJA! Napet francoski kriminalni film s presenetljivim koncem

### »Bilo jih je šest«

V nemškem jeziku: V glavni vlogi: Michele Alfa, Pierre Fresnay, Suzy Delair.  
PREDSTAVE:  
ob delavnikih ob 15 in 17; ob nedeljah in praznikih: ob 10.30, 15.30, 17.30 in 19.30

TEL KINO »UNION« 22-21

Kako se je premeteno kmetsko dekle odločilo za ljubega ženina, ki je brepenel le po njeni bogati doti...

### »Kohlhieselovi hčerki«

Silijana kmetska burka duhovitih potegav. — Heli Finkeneller, Oskar Sima, Erika Thellmann, Josef Eichheim, Paul Richter itd.

PREDSTAVE ob delavnikih: 15.30 in 17.30!

TEL KINO »MATICA« 22-41

Toliko razčlenjen in do tedaj še ne videni film najraje umetniške vrednosti

### »Takat...«

Najnovejši film Zarah Leandrove! Severno-nemško mesto, klinika v Švici, kabaret v Lisboni in pristaniško mesto v Južni Ameriki so postaje pustolovskega življenja neke žene. — Ostali igralki: Hans Stüwe, Rosano Brazzi, Jutta v. Alpen itd.

PREDSTAVE ob delavnikih: 15 in 17.30!

## Kaj je novega pri naših sosedih

### Iz Trsta

Umetnostno razstavo sta odprla v Tržaški galeriji domača umetnika Rihard Colloni in Anton Gječ. Colloni razstavlja krajine, Gječ pa lesoreze.

Na stopnišču okradena. Te dni je šla Stella Sturari obiskat znanca v ulico Malolice 12. Ko je šla po stopnišču v višja nadstropja, se ji je v mračnem delu hodnika približala neznanka in ji naglo iztrgala ročno torbico. Stella Sturari se je hitro zavedla, saj je imela v torbici nekaj nad tisoč lir, živilske izkaznice in druge listine. Čeprav je neznanka takoj ušla, se je spomnila, da jo je od njenega doma zasledovala neka blede ženska. Policija je iz popisa te neznanke skušala ugotoviti žensko. Že dva dni po zločinu je karabinjer na ulici aretiral staro znanko policijskih celic Valerie Cermeli, ki je po kratkem zasliševanju svoj greh tudi priznala. Cermeljeva je bila zelo presenečena, da jo je njena žrtev tako dobro opazovala. Vrnila ji je torbico z vso vsebino, sama pa je morala takoj v zapor.

Autobusi na liniji »L« v Trstu so začeli s ponedeljkom zopet obratovati.

Življenje in smrt v Trstu v letu 1943. Zanimiva je statistika tržaške občine za leto 1943. Predstavlja zlasti veliko število smrtnih primerov v nasprotju s majhnim številom rojstev. V Trstu je umrlo 4096 Tržčanov, novih pa se je rodilo le 3195, torej kar za celo tretjino manj. V primeri s prejšnjimi leti je to prava vojna statistika, saj se je leta 1939 rodilo 3798, umrlo pa je le 3468 Tržčanov. Tudi število porok hudo pada. Leta 1938 je bilo še 2402 porok, l. 1943 pa le 1494. To pomeni, da bo prihodnja leta število rojstev še bolj nazadovalo. Kljub temu pa je število prebivalstva v Trstu vedno večje. Gre to na račun preseljevanja od drugod in je tudi vojna posledica. Zadnjega pol leta je veliko število priseljencev prišlo iz južne Italije, kar je popolnoma razumljivo. Sedaj šteje Trst okrog 261.000 prebivalcev.

### Iz Gorice

Nova policijska ura je bila uvedena s prefektovo odredbo za Gorico. V okviru obstoječih mestnih mej, torej z izjemo Rožne doline in Stare gore, velja odslej policijska ura od 22 do 6. Za druge kraje goriške občine velja od 20 do 6. Za občine Kopriva, Kormin, Fara ob Soči, Gradiška ob Soči, Marjano, Romans ob Soči in Zagrad pa je odredjena policijska ura od 21 do 6. Za ostale občine pokrajine veljajo stare policijske ure. V veljavni ostanejo tudi dosedajni predpisi za vstop in izhod v goriško mesto. Novi policijski uri odgovarjajo tudi predpisi o zapiranju gostiln, ki odslej zapirajo ob pol sedmih.

Huda nesreča. Na vlaku iz Vidma se je smrtno ponesrečila Alojzija Kirk roj. Sedmak.

Globoko užalosteni sporočamo, da je umrla naša draga mama

**Legvart Barbara**  
roj. Laubič

soproga upravitelja Langerjevih posestev

Pogreb drage pokojne je bil v nedeljo, 30. januarja iz bolnice usmiljenih bratov v Kandiji na smihelsko pokopališče.

Novo mesto, 28. jan. 1944.

Zalujoči: Franc, soprog, Franci in Drago, sinova; Stela, hčerka, in sorodstvo

### Z Gorenjskega

Delo Rdečega križa v Kranju. Pred nedavnim je izšlo poročilo o delovanju odseka Rdečega križa v Kranju za čas od 1. februarja 1943 do 1. januarja 1944. Reševalni voz RK je v tem času imel 1047 dnevni in 242 nočnih voženj, na katerih je skupno prevozil 51.819 kilometrov. V službi so bili dalje člani še posebej polnih 79 dni z rešilnim vozom v službi policije. V decembru so napredovali uslužbeni pomočniki RK, in sicer Janez Ropotar, Karl Silih, Franc Lieber.

### Naročajte roman »Ivanhoe«!

Za vedno nas je zapustila naša ljubljena sestra, leta in svakinja, gospodična

**Ana Mlekuš**  
učiteljica v pok.

Pogreb drage pokojnice bo v torek, 1. febr. ob 1/3 pop. z Zal. kapele sv. Frančiška, k Sv. Križu. - Sv. maša zadušnica se bo darovala v torek, 8. febr. ob 8 zjutraj v cerkvi Mar. Oznanjenja. Ljubljana, 30. januarja 1944.

Zalujoči ostali

Zahvala

Povodom težke izgube, ki me je zadel s smrtno mojega nad vse ljubljene očeta, gospoda

**Ivana Zajec**

izrekam tem potom svojo pri srčno zahvalo. Predvsem se zahvaljujem gg. zastopnikom mestne občine ljubljanske za častno spremstvo, vsem darovalcem krasnih vencev in vsem onim, ki so pokojnika v tako lepem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, 31. januarja 1944.

Poldka Zajčeva

Zahvala

Za izraze sočustvovanja, zadnje spremstvo, poklonjeno cvetje in ganljivo petje pevskega zbora v počastitev spomina naše ljube in nepozabne mame, gospe

**Ane Pirc**  
roj. Suhadolnik

ki smo jo mnogo prezgodaj izgubili, izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 3. februarja 1944, ob 9 zjutraj v cerkvi sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, dne 1. febr. 1944.

ZALUJOČI

### S Spodnje Štajerskega

Kulturna izmenjava med posameznimi krajevnimi skupinami na Štajerskem je predvidena za mesec februar in marec zlasti tako, da bi se poglobili stiki med Štajersko in Spodnjo Štajersko. Po dolgih pripravah bodo redaj prirejeni medsebojni tovariški večeri. Tako bo prosvetna skupnost iz Slovenske Bistrice gostovala v Deutschlandsbergu, kjer bodo domačini priredili še posebno jutranjo prireditev. Dne 4. marca bo skupina iz Marenberga v gosteh v Eibiswaldu, dne 5. marca pa bodo gostom na čast nastopili Marenberžani sami. Tudi druge krajevske skupine bodo gojile izmenjavo nastopov z namenom, da se poglobijo medsebojne prosvetne zveze.

V neizmerni žalosti sporočamo, da nam je umrl naš ljubljani in nenadomestljivi soprog, dobri oče, brat, stric in tast, gosp.

**Kociančič Jožef**  
višji policijski stražnik v pok.

Truplo nepozabnega pokojnika leži v mrtvašnici Splošne bolnišnice. Pogreb bo 2. februarja ob 15 izpred viške cerkve na farno pokopališče.

Zalujoči ostali

Naš po usodnem naključju ponesrečeni dolgoletni delavec

**Pavšič Alojzij**

je včeraj umrl v sanatoriju Leonišče.

Pokojnika bomo vedno ohranili v dragem spominu. Pokoj mu večni!

Pogreb bo v torek, 1. februarja ob 15 iz kapelice sv. Antona.

Ljubljana, 31. januarja 1944.

AKCIJSKA DRUŽBA ZA KEMIČNO INDUSTRIJO

Umrla nam je naša dobra mama, stara mama in tašča, gospa

**Ana Vidmar**  
roj. Šme

Pogreb drage pokojnice bo v torek, 1. februarja t. l., ob štirih popoldne z Zal. iz kapele sv. Jožefa na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, Ptuj, Hrastnik, dne 31. januarja 1944.

Zalujoči ostali.

### MALI OGLASI

**NOSILNICE**  
za zaklonišča, zložljive, iz cevi, zelo praktične — prodaja nekaj komadov Fr. Rojina, Vodnikov 89.

**SENO**  
tudi najmanjšo količino kupim. Vprašati v Rožni ul. 29.

**ŽENSKI CEVLJI**  
črni, visoki, št. 38. naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 805.

**PISAINE STROJE**  
in tiskalne aparate kupuje na plačo po najvišji dnevni ceni — trdka EVEREST — Prešernova 44.

**SPREJME SE**  
tako izurjen prikovalec za domače čevlje. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 808.

**STEKLENICE**  
razne vrste, kupujemo. Plačamo dobro. Na vaše želje jih prevzamemo na doma. R. Guštin, Vodnikov trg št. 2.

Umrl mi je moj srčno ljubljani brat in stric, gospod

**Schasser Jurij**  
trgovski poslovodja

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 2. februarja 1944, ob pol treh popoldne z Zal. kapele sv. Andreja, na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 31. januarja 1944.

Globoko žalujoča Malči Schasser, sestra — in ostalo sorodstvo.

Umrl nam je naš ljubljani soprog, oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

**Alojzij Pavšič**  
uslužbenec tovarne za klej

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 1. febr. 1944, ob 3 popoldne z Zal. kapele sv. Antona, k Sv. Križu.

Ljubljana - Gorica - Kranj, 30. 1. 1944.

Zalujoči: Angela, soproga; Danica, Milena por. Telatko, hčerki; Rudolf Telatko, zet; Rudko, vnuk — in ostalo sorodstvo.

Vsem sorodnikom, prijateljem, in znanem javljamo tužno vest, da nas je za vedno zapustila naša srčno ljubljena mama, stara mama, sestra, teta, svakinja in tašča, gospa

**Marija Kromar**  
ro. Peršin  
gostilničarka

Pogreb nepozabne pokojnice bo v torek, 1. februarja, ob dveh popoldne z Zal. iz kapele sv. Nikolaja, na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana-Kamnik, dne 29. januarja 1944.

Globoko žalujoči:  
Mara por. dr. Pucelj, hčerka, Janez, sin;  
rodbine: Kromar, Pucelj, Peršin in ostalo sorodstvo.

## NOV Svet se odpira

12

ROMAN NAPISAL JOHAN BOJER

»Drugič, če bi se bilo izteklo tako, kakor smo vsi mislili, če bi bil torej ti dobil Bruset, tedaj ti moram povedati, da sem bila sklenila, da pojdem k Rdečemu križu za strežnico. Mislim, da bi mi bilo to pristojalo.«

»Brez dvoma.«

»In — ali bi mi zdaj ti povedal, kaj prav za prav zahtevaš od mene?«

»Ali sem kaj zahteval?«

»Če bi se bila branila sprejeti to volilo, tedaj bi vso lastnino sodnijsko razprodali, graščina in gozdovi bi prešli v roke špekulantom ali pa bi občina spreminila Bruset v sirotišnico ali zavod za manjdarjene. In če je materi namenjeno, da se bo kdaj obrnila v grobu, to bi bilo gotovo vzrok za to.«

Oddahnila se je, pogledala skozi okno in dodala: »Bogastvo samo po sebi ne pomeni toliko, posebno še z davki, ki jih imamo zdaj, in kdor hoče gospodariti na takem posestvu, kot je tole, brez dvoma ne sme sanjati o počitku. Če pa je že vsa ta stvar zaupana mojim rokam, moram pač vse storiti, kar morem, in tudi mislim, da mi bo uspelo.«

»Ne dvomim o tem,« se je v odgovor oglasilo tvoj v strop.

»Pa čeprav si brez dvoma doživel danes veliko razočaranje, Lovrenc, pa ti moram vendarle povedati, da bi si ne bila nikdar mislila, da boš takšne počenjal.«

Tedajci je planil na noge: »Torej mi boš zopet delala pridige?«

Bil je ves, ko da se hoče boriti z njo. A njej ni niti na mar prišlo, da bi bila vstala.

»Ali še veš, Lovrenc, ko sva šla majhna? Tako dobra prijateljica sva si bile — zdaj pa te prosim: pomagaj mi! Lahko bi drug drugemu pomagala, da bi predelala to reč.«

»Hvala.« Roko je dal v žep in se je napol okrenil.

Premislil malo. Ali se ti ne dozdeva, da je mnogo ljudi na svetu, ki jim bolj trda prede kot tebi? Sam se moraš vprašati — ali si bil z materjo zmeraj takšen, kakršen bi bil moral biti. Ali se ti zdi, da je tako slabe ravnanja s teboj? S pisano in govorno besedo si se večno zaletaval v zasebne laži in si zahteval od nje, da smeš tak delati. Ona pa je tudi smela ravnati s svojimi lastnino tako, kot je sama hotela. Svoj dobiš dovolj, da se utegneš tako izobraziti, kakor sam hočeš. Mimo

tega pa dobro veš, da vse, kar koli imam, iz srca rada delim s teboj.«

»In ti misliš, da se bom tega poslužil?«

»Brez dvoma soglašajš s tem, da ostaneš tu in boš svoji sestri v pomoč dotlej, dokler ne prideva iz najhujše zmede. Saj bova pozneje lahko rekla, da te bolj vesel študij, kakor pa poljedelstvo. V jeseni boš lahko ukrenil vse, kar koli boš hotel. Nemara bi študiral pravo — ali kako misliš?«

Obrnil se je k njej, pa držal roke še zmeraj v žepih. Ves ta njen mir, vsi ti modri nasveti, vsa ta skrb zanj — tega ni moči prenesti. Ali ga ne bo nikdar smatrala kot odraslega?«

»Vidim da si si vse lepo uredila. Kaj pa, če sem tudi jaz s seboj na jasnem?«

»Prav — povedala sem ti le svoje mnenje.«

»In že ga vidi, kako iemlje z omare kovčeg ki ga je bil prinesel s seboj iz mesta. Odpre ga in išče okoli svoje stvari in zlagane note. Ona sedi in odprtih ust strmi vanj. Skoraj si misli, da je vse to le za šalo. Še pred nekaj minutami pa tudi Lovrenc ni bil mislil na to in mu je kar nemudoma šinila v zmedeno glavo ta misel, vendar — slednjič se le mora masečati in ker je že začel pripravljati kovčeg, za vse na svetu ne bo prenehal.«

»Kaj pa boš s tem?« ga slednjič vpraša.

»Nič drugega, ko da pojdem odte.«

»Nocoj. Tako pozno vendar ne gde noben vlak in tudi ne parnik.«

»Saj imamo, hvala Bogu, še hotele v mestu.«

»Tak daj no, fant moj, poslušaj vendar!«

»Vrag te vzel! Res sem mlad. Fant, fant, fant na vsak način bo ta fant odšel dalje tako odrasel, da ti ne bo stopal na prste!«

In spet zlagla v kovčeg. Ona postaja zmeraj bolj blede, slednjič strmi le še predse. Nato pa vstane, stopi k vratom in se ondi obrne.

»V redu, Lovrenc — stori, kar hočeš, a daj, da ti rečem za slovo: Kdor visoko leta, nizko pade. In to ni prav nič časti vredno — lahko noč.«

Ni ji odgovoril, vendar je prisluškoval njenim korakom, ko je stopala po stopnicah navzdol.

Čez nekaj časa nato je zaprl za seboj vrata te sobe, ki je bila toliko let njegova. Notri na polici so bile še zmeraj njegove šolske knjige. Prišel je po stopnicah v vežo, ne da bi bil koga srečal — tudi zunaj ni videl nikogar in s kovčegom v roki je odhajal iz dvorca. Čutil je, ko da se ne bo nikdar več vrnil v ta dom.

Kako se je hotelirka začudila, ko je spoznala, da je bil tisti možki, ki je zunanji zvonil, mladi gospod z Bruseta! Lovrenc je skušal najti odgovor za to, češ da se odpelje jutraj s prvim vlakom. A kaj — ko Bruset ni bil tako oddaljen, da bi ne bil prav tako mogel spati doma.

Poteh je stal sredi male sobe, klobuk je imel še na glavi in kovčeg v roki. Vedel je da ima družabni klub v mestu nocoj svoj sestanek v tem hotelu. Tjakaj bi lahko šel in se napil in počeno iz-

norel — zdaj, ko je svoboden in sam svoj. A nehoti so se mu ob tej misli skremžila usta in kar podzvestno je našel ključko za klobuk in začel je jemati iz kovčega vse najpotrebnejše za čez noč. Nato se je usedel k oknu in je gledal v sivi polmrak poletne noči. Mestece je spalo. Niti en korak se ni oglašil s ceste.

Še zmeraj je od razburjenja ves nemiren, tako da mora vstati in hoditi sem in tja. Zdi se jezi na svoje mestne tovariše, ki so ga bili zavedli v take trapa-rije, zdaj spet se hudiče na mogočno gospo z Bruseta, da ga je bila mogla tako kaznovati. Slednjič pa že ne zmore nič več — usede se in bi se najrajši razokl.

Glava mu zleze na prsi. Če bi mogel človek zaspati! Zdi, ko je naihujša nevihta mimo, mora seveda priznati, da se je pognel in nekaj, ki nima nobenega emisa. Nemara je tudi on malo zakrivil, da je šla mati z Bruseta v grob. Vse to prekrasno posestvo je vrzel proč in edino sestro je udaril v obraz. In slednjič je tako rekoč izpulil svoje korenine, tako da sedi zdaj tu brez doma, brez sorodnikov in prav za prav tudi brez pravega oporišča. Da bi šel v prestolnico — k stariim tovarišem? In bi spet začel tuliti zoper zasebno lastnino? Ho ho, on bi bil zares ko nalašč za to! Da bi si, onovl ideale iz svojega lastnega razočaranja, da bi besnel zoper bogataše, ker sam ni zadosti dobil — hoho, kak zaslepienec bi se nemara potolatil in si olajšal dušo s tem, a on sedi in je tako rekoč opazovalec vsega takšnega. Spet se mu skremžijo usta. Pa naj si misli Lovira, kar si hoče, a malce časti je pa vendarle še v njem.